

Inspraak- en reactiebundel

Reacties en zienswijzen op Startnotitie voor het voornemen voor de milieueffectrapportage voor 'WINDPARK ZEEWOLDE'

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 248
2250 AE VOORSCHOTEN
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF.....	1
KENNISGEVING.....	3
MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE ZIENSWIJZEN:	
OPZOEKTABEL	
REGISTRATIENUMMER VERSUS REACTIENUMMER EN ZIENSWIJZENUMMER.....	6
ALFABETISCH OVERZICHT ORGANISATIES.....	7
REACTIENUMMER R1 TOT EN MET R5.....	8
ZIENSWIJZE NUMMER 1 TOT EN MET 13.....	21

WOORD VOORAF

Algemeen

Van donderdag 12 november 2015 tot en met woensdag 23 december 2015 lag de startnotitie ter inzage voor 'WINDPARK ZEEWOLDE'. Een ieder kon naar aanleiding van de startnotitie een zienswijze inbrengen. Overheden konden een reactie geven.

Het project

De Ontwikkelvereniging Zeewolde heeft het initiatief genomen om een windpark met alle bijbehorende civiele en elektrische voorzieningen te realiseren in deelgebied Zeewolde in de provincie Flevoland. Het windpark wordt aangeduid met de naam 'Windpark Zeewolde' en heeft een beoogde omvang van circa 300 MW. Lidmaatschap van de Ontwikkelvereniging Zeewolde, initiatiefnemer van het windpark, staat open voor alle woningeigenaren, grondeigenaren, windturbine-eigenaren en grondgebruikers binnen het plangebied. Eigenaren van grond, turbines en woningen die participeren in windparken die ná het jaar 2010 zijn opgeleverd, kunnen geen lid worden van de vereniging. Het initiatief omvat de realisatie van circa 100 windturbines van 2-4 MW en de sanering van de huidige windturbines binnen de grenzen van het plangebied. Naast het opwekken van duurzame energie levert het verminderen van het aantal turbines ook een bijdrage aan de landschappelijke inpassing van het windpark in het buitengebied van Zeewolde.

De doelstelling van het Kabinet is 14% duurzame energie in 2020. Windenergie is een belangrijke vorm van energie om die doelstelling te bereiken. Rijk, provincies, de windenergiesector en natuur- en milieuorganisaties hebben met elkaar afgesproken om in 2020 6.000 Megawatt aan windenergie op land te realiseren. De afspraak is een onderdeel van het Energieakkoord. De provincies hebben in overleg met het Rijk 11 grote gebieden aangewezen die geschikt zijn voor windparken van minimaal 100 MW.

Middels een kennisgeving informeerde EZ het publiek over het voornemen tot dit project. De startnotitie werd ter inzage gelegd. Hierin is onder andere aangegeven welke aspecten in het MER nader onderzocht worden.

Informatiemarkt

Er is één informatiemarkt georganiseerd, waar medewerkers van de verschillende betrokken overheden en van de Ontwikkelvereniging Zeewolde aanwezig waren om vragen te beantwoorden. De informatiemarkt vond plaats op zaterdag 14 november 2015 van 11:00 uur tot 16:00 uur in het gemeentehuis aan het Raadhuisplein in Zeewolde. Men kon hier formeel een zienswijze of reactie geven op de startnotitie.

Zienswijzen en reacties

Op de startnotitie zijn binnen de inspraaktermijn in totaal 30 zienswijzen binnengekomen waarvan 13 uniek. Ook zijn 5 reacties ontvangen. De zienswijzen en de reacties zijn integraal opgenomen in deze bundel. U kunt deze inspraakbundel downloaden van www.bureau-energieprojecten.nl.

Registratie en verwerking

De ontvangen zienswijzen en de reacties zijn geregistreerd. Aan de indieners is een ontvangstbevestiging gezonden met daarin een registratienummer. Met de opzoektabel op pagina 6 kan bij het ontvangen registratienummer het bijbehorende reactie- of zienswijzenummer worden opgezocht.

Verdere procedure

Ook de Commissie voor de milieueffectrapportage is om advies gevraagd over reikwijdte en detail. De commissie heeft de overige ontvangen zienswijzen en reacties bij haar advies betrokken.

Alle zienswijzen en reacties van de betrokken overheden en het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage worden bekeken door de minister van EZ en verwerkt in een definitieve 'notitie reikwijdte en detail'. Daarin wordt vastgelegd welke informatie in het MER opgenomen dient te worden.

Als het MER is afgerond, worden mede op basis daarvan de ontwerpbesluiten voorbereid. Deze ontwerpbesluiten zullen samen met het MER ter inzage worden gelegd. Dit wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere lokale huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl.

Voornemen om een milieueffectrapport op te stellen voor Windpark Zeewolde, Ministerie van Economische Zaken

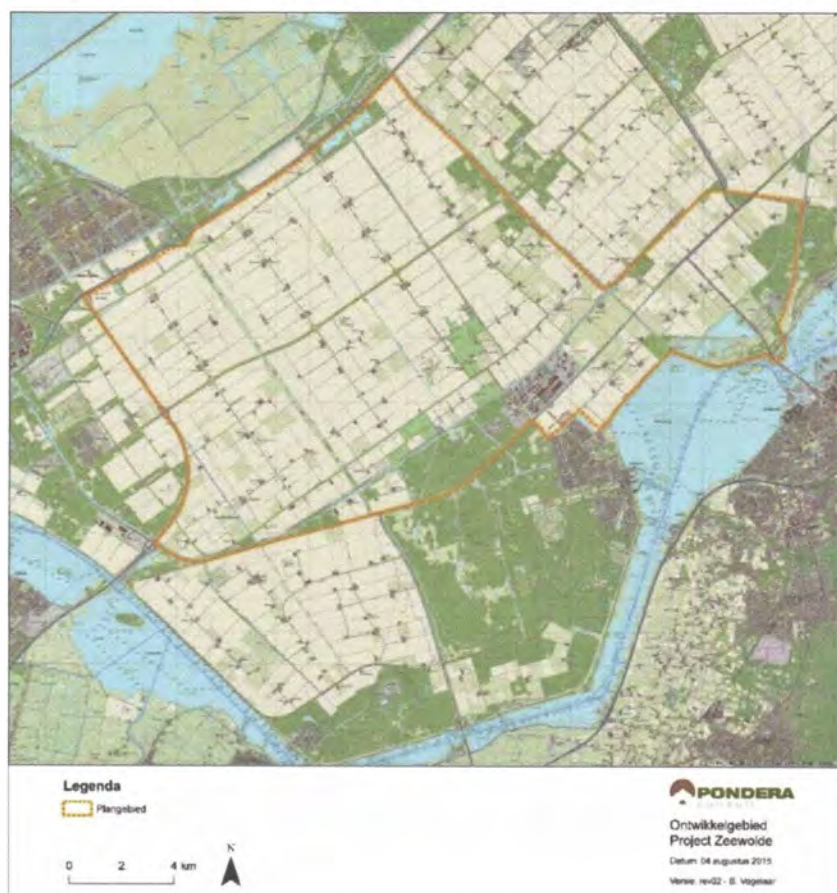
Van 12 november tot en met 23 december 2015 liggen stukken ter inzage voor de milieueffectrapportage voor het voornemen voor Windpark Zeewolde. Iedereen kan hierop reageren met een zienswijze.

Waarom dit voornemen?

De Ontwikkelvereniging Zeewolde heeft het initiatief genomen om een windpark met alle bijbehorende civiele en elektrische voorzieningen te realiseren in deelgebied Zeewolde in de provincie Flevoland (zie onderstaande kaart). Het windpark wordt aangeduid met de naam 'Windpark Zeewolde' en heeft een beoogde omvang van circa 300 MW. Lidmaatschap van de Ontwikkelvereniging Zeewolde, initiatiefnemer van het windpark, staat open voor alle woningeigenaren, grondeigenaren, windturbine-eigenaren en grondgebruikers binnen het plangebied. Eigenaren van grond, turbines en woningen die participeren in windparken die ná het jaar 2010 zijn opgeleverd, kunnen geen lid worden van de vereniging.

Het initiatief omvat de realisatie van circa 100 windturbines van 2-4 MW en de sanering van de huidige windturbines binnen de grenzen van het plangebied. Naast het opwekken van duurzame energie levert het verminderen van het aantal turbines ook een bijdrage aan de landschappelijke inpassing van het windpark in het buitengebied van Zeewolde.

In de Conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau die ter inzage ligt, is aangegeven op welke wijze het milieuonderzoek zal worden uitgevoerd en hoe dit in het MER moet worden opgenomen.

Besluitvorming

Op de besluitvorming over Windpark Zeewolde is de rijkscoördinatieregeling van toepassing. Dit

betekent dat de locatie van de windmolens wordt vastgelegd in een (rijks)inpassingsplan. De ministers van Economische Zaken en van Infrastructuur en Milieu stellen het plan vast. Het inpassingsplan wordt voorbereid in één gecoördineerde procedure samen met een aantal andere besluiten dat voor het project nodig is (vergunningen en ontheffingen). De Minister van Economische Zaken coördineert de procedure.

Milieueffectrapportage

Met een milieueffectrapport (MER) worden (mogelijke) milieueffecten, bijvoorbeeld op leefomgevingskwaliteit (mens), gezondheid, landschap, natuur, bodem en water, in beeld gebracht zodat deze effecten een volwaardige rol kunnen spelen bij de besluitvorming. Het MER zal ook een passende beoordeling bevatten om mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden in kaart te brengen. Het MER wordt een gecombineerd besluit-MER/plan-MER.

Waarom dit windpark?

De doelstelling van het Kabinet is 14% duurzame energie in 2020. Windenergie is een belangrijke vorm van energie om die doelstelling te bereiken. Rijk, provincies, de windenergiesector en natuur- en milieuorganisaties hebben met elkaar afgesproken om in 2020 6.000 Megawatt aan windenergie op land te realiseren. De afspraak is een onderdeel van het Energieakkoord. De provincies hebben in overleg met het Rijk 11 grote gebieden aangewezen die geschikt zijn voor windparken van minimaal 100 MW.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt de conceptnotitie van 12 november tot en met 23 december 2015 inzien op www.bureau-energieprojecten.nl en tijdens reguliere openingstijden (op papier) op de volgende locaties:

- gemeente Zeewolde, Raadhuisplein 1 te Zeewolde;
- gemeente Almere, Stadhuisplein 1 te Almere.

Informatiemarkt

De ministers van Economische Zaken en van Infrastructuur en Milieu organiseren samen met de provincie Flevoland en de gemeenten Dronten, Lelystad en Zeewolde een informatiemarkt. Op deze informatiemarkt vindt u alle informatie over het project en de procedure van de rijkscoördinatierегeling en het Ontwerp Regioplan Windenergie in Flevoland. Deze informatiemarkt wordt gehouden op:

- **zaterdag 14 november 2015 in het gemeentehuis aan het Raadhuisplein in Zeewolde.**

Tussen 11.00 uur en 16.00 uur is de zaal open en heeft u de mogelijkheid om de informatiemarkt te bezoeken en vragen te stellen aan de aanwezige medewerkers van de overheid en de Ontwikkelvereniging Zeewolde. U kunt vrij in- en uitlopen en op ieder moment met de diverse medewerkers spreken. U hoeft zich niet van tevoren aan te melden. Ook kunt u tijdens deze informatiemarkt uw zienswijze mondeling geven. Er is een notulist aanwezig om uw zienswijze op te schrijven.

Waarover kunt u uw mening geven?

In uw zienswijze kunt u ingaan op het voornemen, met inbegrip van alle onderdelen van de conceptnotitie.

Wanneer en hoe kunt u reageren?

U kunt van 12 november tot en met 23 december 2015 reageren.

Wij ontvangen uw zienswijzen bij voorkeur digitaal. Dat kan via www.bureau-energieprojecten.nl onder 'windpark Zeewolde'. U kunt niet reageren via e-mail.

Per post kan ook: Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt Windpark Zeewolde, Postbus 248, 2250 AE Voorschoten. Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres noemen? Dan kunnen wij in een later stadium contact met u opnemen.

Wilt u uw zienswijze mondeling geven? Dat kan tijdens de informatiemarkt op 14 november 2015 of via Bureau Energieprojecten op werkdagen van 9.00 uur tot 12.00 uur, T (070) 379 89 79.

Wat gebeurt hierna?

De conceptnotitie wordt ook voorgelegd aan de betrokken overheden (gemeenten, provincies, waterschap) en de adviseurs met een wettelijke taak. Daarnaast brengt de Commissie voor de milieueffectrapportage een advies uit. Alle zienswijzen, reacties en adviezen worden bekeken door de ministers en betrokken in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Mede op basis van deze notitie wordt het MER opgesteld.

Als het MER is afgerond, wordt mede op basis daarvan de locatiekeuze voorbereid en een ontwerp-inpassingsplan opgesteld. Het MER is ook onderbouwing voor de omgevingsvergunning en de watervergunning. Het MER zal samen met dit ontwerp-inpassingsplan en andere ontwerpbesluiten ter inzage worden gelegd. Hierop kan iedereen dan reageren. Dit wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere de Staatscourant, huis-aan-huisbladen en op www.bureau-energieprojecten.nl.

Meer informatie

Uitgebreide informatie vindt u op www.bureau-energieprojecten.nl. Heeft u na het bezoeken van de website nog vragen? Dan kunt u bellen met het Bureau Energieprojecten, T (070) 379 89 79.

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties en zienswijzen

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de reactie of zienswijze opzoeken. De reacties zijn vanaf pagina 8 opgenomen. De zienswijzen vindt u vanaf pagina 21.

Zienswijzen en reacties op startnotitie voor het voornemen voor de milieueffectrapportage voor 'WINDPARK ZEEWOLDE'

Registratienummer	Zienswijzenummer	Reactienummer
4L-SN-0001	0001	
4L-SN-0002	0002	
4L-SN-0003		R1
4L-SN-0004	0003	
4L-SN-0005	0004 (1 eensluitend)	
4L-SN-0006	0005	
4L-SN-0007	0006	
4L-SN-0008	0007	
4L-SN-0009	0008 (13 eensluitend)	
4L-SN-0010	0009	
4L-SN-0011	0010	
4L-SN-0012	0011	
4L-SN-0013	0012 (3 eensluitend)	
4L-SN-0014		R2
4L-SN-0015	0013	
4L-SN-0016		R3
4L-SN-0017		R4
4L-SN-0018		R5

Alfabetisch overzicht organisaties en reacties / zienswijzen

Reacties en zienswijzen op startnotitie voor het voornemen voor de milieueffectrapportage voor 'WINDPARK ZEEWOLDE'

Definitief nummer	Naam Organisatie
R1	Gemeente Almere, College van Burgemeester en Wethouders, ALMERE
R4	Gemeente Huizen, College van Burgemeester en Wethouders, HUIZEN
R3	Gemeente Lelystad, College van Burgemeester en Wethouders, LELYSTAD
R5	Provincie Flevoland, Gedeputeerde Staten, LELYSTAD
R2	Waterschap Zuiderzeeland, Dagelijks Bestuur, LELYSTAD

Definitief nummer	Naam Organisatie
0009	Belangenvereniging Almere Hout (B.A.H.), ALMERE
0007	Broadcast Partners, HILVERSUM, mede namens "Broadcast Newco Two 8.V.; Broadcast Technology & Development B.V.; Broadcast Digital Networks B.V. en Broadcast Distributon Servlces B.V."
0006	Raedthuys Windenergie B.V., ENSCHEDE, mede namens Vamil Beheer B.V.; Raedthuys Windparkbeheer 2003 B.V.; Raedthuys Windparkbeheer 2004 B.V.
0003	Stichting Flevo-landschap, LELYSTAD

Reacties R1 tot en met R5

ONTVANG
 04 DEC 2015

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark Zeewolde
 Postbus 248
 2250 AE VOORSCHOTEN

Zienswijze op Notitie Reikwijdte en Detailniveau windpark Zeewolde

Geachte heer, mevrouw ,

Dank voor de gelegenheid die u ons biedt om te reageren op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor het windpark Zeewolde.

Wij zien dat de NRD voornamelijk uitspraken doet over het buitengebied van onze buurgemeente Zeewolde. De NRD raakt Almere alleen in het zuidoostelijk deel van de A27. Wij hebben eerder met u besproken dat de gemeente Almere, voor zover dat nodig is, de huidige exploitanten begin 2019 aanschrijft om de turbines, conform vergunning, weg te halen. Dit om planschade te voorkomen. Ten behoeve van een uniforme vergunningverlening voor de gehele windvereniging Zeewolde zullen wij voorbereidingen treffen voor mandatering aan de gemeente Zeewolde.

Bij de ashoogte van de nieuwe molens hebben wij de kanttekening dat Almere in het programma 'Energie Werkt' heeft opgenomen dat de ashoogte van de molens in de bocht van de A27 maximaal 120 meter bedraagt. Graag vernemen wij van u welke zwaarwegende redenen er zijn om geen limiet te stellen aan de ashoogte van de molens.

Wij gaan er van uit dat u onze opmerkingen meeneemt in het verdere proces en vervolgen graag de goede samenwerking.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Almere,

de secretaris,
 A.J. Grootoonk

de burgemeester,
 F.M. Weerwind

Datum
 1 december 2015

Uw brief van/kenmerk

Ons kenmerk
 DSO/2015/4351138er

Bijlagel(n)

Verzonden: Woensdag 23 december 2015 22:24
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windpark Zeewolde: voornemen milieueffectrapport

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat: Lindelaan
Huisnummer: 20
Postcode: 8224 KT
Woonplaats: LELYSTAD
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie: Waterschap Zuiderzeeland

Uw reactie

Geachte heer/mevrouw,

Op basis van kort overleg met twee van mijn collega's van Waterschap Zuiderzeeland, wil ik u graag de volgende aandachtspunten meegeven voor de MER:

Algemeen:

-Trekkersveld is, in tegenstelling tot wat ik eerder in overleg suggereerde, géén vernattingsgebied en behoeft daarom ook geen extra aandacht

Opmerkingen op basis van tekst:

-pagina 14, 5e paragraaf: hier is uit tekst voor ons niet af te leiden wat het niet hebben van de saneringsopgave voor de turbines op Eemmeerdiijk betekent. Afhankelijk van de uitleg, kan dit een punt van aandacht voor Waterschap Zuiderzeeland zijn

-par. 3.2.3 : grondwatergedrag tijdens fundaties in de grond kan beperkingen veroorzaken. Hier heeft waterschap ervaring mee.

-par 3.3. wingegebied drinkwater kan ook bepalend zijn?

-minimale afstand van 15 m van waterkeringen: dit getal lijkt onjuist, deze graag corrigeren. En graag toevoegen: beschermingszones watergangen (ook voor toekomstige mogelijke verbreding)

-tabel 4.1: effect lozing grondwater op watersysteem graag toevoegen

-tabel 4.1 bij veiligheid: graag toevoegen waterkering en instandhouding watersysteem

Algemeen:

-gebruik van kwelkaarten kan kans op kwel op wegzijging globaal aangeven. Aanvullend is daar wel onderzoek voor nodig om mogelijke effecten in te schatten. Dit hangt ook af van aantal palen per turbine. Is het mogelijk hierover binnenkort contact te hebben, om in te schatten in hoeverre dit aan de orde is?

-tijdelijke onttrekkingen en teruglozingen hebben effect op waterkwaliteit en mogelijk ook op kwantiteit/watertoevoer of op lokaal aanwezige drainage

Bovenstaande punten zijn wellicht niet allemaal relevant voor de MER, u kunt altijd contact opnemen met ons om dit verder in detail door te spreken. Graag blijven wij in overleg in zowel de planfase als de vergunningenfase

Dan wens ik u voor nu alvast fijne feestdagen

Met vriendelijke groet

Reactie

Ministerie van Economische Zaken
Directie Energie en Omgeving

Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

uw brief van
23 november 2015

uw kenmerk

ons kenmerk
U16-95350

datum
11 JAN. 2016
dossiernummer

behandeld door

doorkiesnummer

bijlagen

onderwerp
Reactie op concept-NRD Windpark Zeewolde

pr-nummer
1500026413

Geachte

In het kader van raadpleging in gevolge van artikel 7.27 lid 2 Wet milieubeheer heeft u ons gevraagd advies uit te brengen over de (concept) notitie reikwijdte en detailniveau Windpark Zeewolde. Ten aanzien van deze notitie kunnen wij u het volgende meedelen:

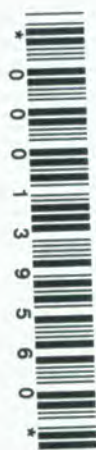
- In de concept-NRD staat beschreven dat er mogelijk een passende beoordeling benodigd is. In de publicatie van de Staatscourant staat dat de MER ook een passende beoordeling zal bevatten. Doordat de stukken niet consistent zijn met elkaar, is het niet geheel duidelijk of er nu wel of geen passende beoordeling wordt opgesteld;
- Het is onduidelijk wat wordt bedoeld met dat er specifiek aandacht wordt besteedt in de situatie dat er oude en nieuwe windturbines staan in de herstructureringsperiode. Wij gaan er vanuit dat er dan wordt gekeken naar de gecumuleerde effecten van het dubbel draaien;
- Bij elektriciteitsopbrengst (4.2) staat beschreven dat er ook aandacht wordt besteedt aan, hoeveel energie het kost om turbines te produceren en te plaatsen. Hier missen we de aandacht voor het afbreken en het afvoeren van de huidige turbines. Ook grondstoffenderving door vervanging, eerder dan de technische levensduur, is een belangrijk aspect;
- Bij het aspect geluid missen we de effecten van het plaatsen van de nieuwe turbines en het afbreken en afvoeren van de huidige turbines.

Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met van de afdeling Beleid.

Hoogachtend,

het college van de gemeente Lelystad,

namens deze,
het hoofd van de afdeling beleid,

UIT16025571

Ministerie van Economische Zaken

 Postbus 20401
 2500 EK Den Haag

 Onderwerp: Milieueffectrapportage
 Windpark Zeewolde

Uw brief van : 23 november 2015 Nummer :

Ons kenmerk : bl/mb Toestel nr :

 Huizen
 11 JAN. 2016

 Uw kenmerk : DGETM-EO /
 15164521 Bijlagen : 2

Bij beantwoording van deze brief, graag datum, nummer en onderwerp vermelden.

Geachte

U heeft ons in de gelegenheid gesteld om te reageren op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windpark Zeewolde. Eerder hebben wij gereageerd op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau behorende bij de planMER Windenergie van de Provincie Flevoland en het ontwerp 'Regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland'. De eerder aan de Provincie Flevoland gestuurde brieven treft u in de bijlagen bij deze brief. In deze brief leest u onze reactie op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Visualisatie nieuwe turbines

In de eerdere zienswijze hebben wij gevraagd om een visie op het ruimtelijke effect van grote windturbines, met name voor de turbines langs de Gooimeerdijk. In de nieuwe plannen worden de turbines langs de Gooimeerdijk niet meer genoemd. Wel vragen wij ons af wat de impact is van nieuwe turbines in de plaatsingszone langs de A27. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau missen wij een visie op deze windturbines. Wij vragen u om voor met name deze plaatsingszones in beeld te brengen wat de ruimtelijke impact is van grote windturbines gezien vanaf het 'oude land', in het bijzonder de massa en obstakelverlichting. In deze visie vragen wij om in beeld te brengen wat het huidige beeld is en wat het (mogelijk) nieuwe beeld wordt.

Overige bestaande windturbines

In de notitie Reikwijdte en Detailniveau is niet aangegeven wat er gebeurt met de overige turbines in het zuidelijk deel van de Provincie Flevoland. Wellicht kunt u daar in het Milieu Effect Rapport (MER) nader op ingaan?

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog vragen? Neemt u dan contact op met _____ van
 het team Beleid. Hij is bereikbaar op telefoonnummer _____ of per mail:

Hoogachtend,
 namens burgemeester en wethouders

afdelingshoofd Omgeving

UIT15023178

Provincie Flevoland
Postbus 55
8200 AB Lelystad

Onderwerp: ontwerp 'Regioplan
windenergie Zuidelijk en
Oostelijk Flevoland

Uw brief van :

Nummer :

Ons kenmerk : bl/mb

Toestel nr :

Huizen : **- 4 DEC. 2015**

Uw kenmerk :

Bijlagen : 1

Bij beantwoording van deze brief, graag datum, nummer en onderwerp vermelden.

Geachte heer/mevrouw,

U heeft ons in de gelegenheid gesteld om te reageren op het ontwerp Regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland. Eerder hebben wij gereageerd op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau behorende bij de planMER Windenergie. De destijds ingediende zienswijze treft u als bijlage bij deze brief. In deze brief leest u onze reactie op het ontwerp regioplan.

Visualisatie nieuwe turbines

In de eerdere zienswijze hebben wij gevraagd om een visie op het ruimtelijke effect van grote windturbines, met name voor de turbines langs de Gooimeerdijk. In het nieuwe plan worden de turbines langs de Gooimeerdijk niet meer genoemd. Wel vragen wij ons af wat de impact is van nieuwe turbines in de plaatsingszone langs de A27 in deelgebied Zuid. In het ontwerp regioplan missen wij een visie op deze windturbines. Wij vragen u om voor de plaatsingszones in beeld te brengen wat de ruimtelijke impact is van grote windturbines gezien vanaf het 'oude land', in het bijzonder de massa en obstakelverlichting. In deze visie vragen wij om in beeld te brengen wat het huidige beeld is en wat het (mogelijk) nieuwe beeld wordt.

Overige bestaande windturbines

Uit het regioplan is niet duidelijk op te maken wat er met de overige turbines in het zuidelijk deel van de Provincie Flevoland gaat gebeuren. Hiermee bedoelen we de turbines langs de Eemmeerdijk, de rijopstellingen in het zuidelijk deel van gemeente Zeewolde en de turbines in het gebied tussen Gooimeerdijk, Waterlandseweg en A 27. Eerder hebben bewoners van de Gooimeerkust hun zorgen geuit over de verlichting van deze bestaande windturbines. Worden deze molens op termijn ook gesaneerd? Wellicht kunt u daar op reageren.

Provincie Flevoland
Postbus 55
8200 AB Lelystad

Vragen

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog vragen? Neemt u dan contact op met
het team Beleid. Hij is bereikbaar op telefoonnummer of per mail:

van

Hoogachtend,

namens ~~burgemeester~~ en wethouders

~~afdelings~~hoofd Omgeving

Provincie Flevoland
Postbus 55
8200 AB Lelystad

Onderwerp: reactie op voornemen planMER Windenergie Uw brief van : 28 augustus 2013 Nummer :
 Ons kenmerk : bl/edw Toestel nr :
 Huizen : **26 SEP. 2013^a** Uw kenmerk : 1524182 Bijlagen : 1 a *waat 1315991*

Bij beantwoording van deze brief, graag datum, nummer en onderwerp vermelden.

Geachte heer/mevrouw,

U hebt ons de gelegenheid gegeven om te reageren op uw voornemen planMER Windenergie en de bijbehorende notitie Reikwijdte en Detailniveau. Wij maken graag van die gelegenheid gebruik.

Inleiding

Wij hebben begrepen dat u in overleg met de gemeenten in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland voor de windenergieopgave in de Flevopolder een Regioplan Windenergie wilt opstellen en dat u daarvoor de procedure van een milieueffectrapportage (plan-m.e.r.) gaat doorlopen.

Wij hebben ook begrepen dat we dat Regioplan moeten opvatten als een structuurvisie voor Zuidelijk en Oostelijk Flevoland waarin het ruimtelijk-planologisch kader voor de toekomstige windparken wordt vastgelegd.

Wij hebben ten slotte begrepen dat initiatieven voor windmolenparken van onderop moeten komen (bottom-up) d.w.z. dat initiatiefnemers per windontwikkelgebied een projectplan moeten opstellen dat minimaal drie alternatieven bevat voor de ontwikkeling van een windpark in dat windontwikkelgebied. In het planMER worden de alternatieven dan geïntegreerd tot drie (als het ware overkoepelende) alternatieven voor de Flevopolder als geheel.

Eerder hebben wij onze zienswijze gegeven op de Beleidsvisie Tijdelijke windenergie Almere. Die zienswijze komt er samengevat op neer dat wij grote twijfels hebben of de plaatsing van grote windmolens op de locaties die de gemeente Almere aangeeft visueel landschappelijk gezien verantwoord is. In elk geval missen wij daarvoor een onderbouwing en constateren wij dat de gemeente Almere op geen enkele manier inzichtelijk maakt wat de plaatsing van die grote windmolens visueel betekent. Wij missen in die visie ook een breder kader op provinciaal of regionaal niveau waar locaties voor grote windmolens wat betreft de visuele aspecten zijn afgewogen. Voor die zienswijze verwijzen wij u verder naar de bijlage.

Samenvatting reactie

Ondanks uw ambitie dat de vervanging van de bestaande windmolens ook moet resulteren in een landschappelijke kwaliteitsverbetering missen wij in het planMER juist een visie op het ruimtelijke effect van grote windturbines,

Provincie Flevoland

Ook missen wij een ruimtelijke visie op de te kiezen locaties voor deze grote windturbines. Wij constateren uit uw planMER dat u een plaatsing van grote windmolens zoals de gemeente Almere die in haar beleidsvisie presenteert en waarop wij inmiddels kritisch hebben gereageerd, niet onmogelijk maakt.

Wij menen dat uw planMER, onder andere door de mogelijkheid van een zogeheten vrije denkrichting voor wat betreft de plaatsing, te weinig sturing geeft aan de plaatsing van grote windmolens en daarmee de ruimtelijke invloed en dominantie van grote windmolens te weinig onderkent. Juist daarom vrezen wij voor teveel adhoc-oplossingen zoals door de gemeente Almere gepresenteerd.

Toelichting

Wij hebben geen commentaar op de nationale opgave voor de ontwikkeling van windenergie waarvan een kwart binnen de provincie Flevoland ligt en evenmin op het tegelijk verkleinen van het aantal windmolens. Wij hebben wel zorgen over de ruimtelijk-visuele gevolgen daarvan. Niet zonder meer, maar wel na bestudering van uw planMER en ook omdat wij, zoals wij hiervoor aangaven, inmiddels kennis hebben genomen van de Beleidsvisie Tijdelijke windenergie Almere. Wij willen onze zorgen graag als volgt toelichten:

Zoals u in uw nota ook onderkent, ligt het kustgebied van de gemeente Huizen in een gebied waar zich mogelijke effecten kunnen voordoen van windmolenplannen binnen Zuidelijk Flevoland. U noemt dat studiegebied in uw nota de oeverzone van het 'Oude Land'.

Onze reactie richt zich dan ook vooral op de windontwikkelingsgebieden 5 en 6 (A27-Eemmeerdijk en de gemeente Almere) uit uw planMER. Immers de visueel-ruimtelijke effecten van die gebieden liggen in elk geval binnen de invloed van de Gooimeerkust van de gemeente Huizen.

Daarbij gaat het er zeker niet om dat wij het zicht op windmolens in Flevoland op zichzelf onaanvaardbaar vinden. Wij zijn immers al jaren vertrouwd met het beeld van tientallen windmolens in Zuidelijk Flevoland binnen het zicht van de gemeente Huizen. Tegelijk onderkent Flevoland zelf de ruimtelijke impact van het grote aantal (kleine) windmolens. Onder ander daarom is het uw plan om de bestaande kleine windmolens te saneren en te vervangen door een kleiner aantal grote windmolens. Echter, de geplande windmolens zijn veel groter dan de bestaande en komen ook veel dicht bij de kust van de gemeente Huizen. Het gaat ons dan ook om de grootte van de te plaatsen windmolens in relatie tot de te kiezen locaties.

Hoewel u dit in uw planMER niet expliciet noemt zullen de nieuwe windmolens gezien de opgave (opwekkingscapaciteit vergroten van 1250 MW naar minimaal 1390 MW met tegelijk veel minder windmolens dan nu) grote windmolens zijn met een ashoogte van waarschijnlijk minimaal zo'n 100 meter. In het planMER benadrukt u dat de sanering van de bestaande windmolens en tegelijk de plaatsing van een kleiner aantal grote windmolens naast een belangrijke bijdrage aan de energietransitie, moet resulteren in een landschappelijke kwaliteitsverbetering en een hogere ruimtelijke kwaliteit. Wij zijn er na het lezen van het plan MER echter niet gerust op dat de plaatsing van die grote windmolens in alle gevallen tot een landschappelijke kwaliteitsverbetering leidt. Integendeel, wij menen dat u er te weinig rekening mee houdt dat de windmolens met een ashoogte van 100-130 meter zo dominant zijn dat die niet zomaar overal geplaatst kunnen worden, wij hebben geconstateerd dat uw planMER niet voorkomt dat die grote windmolens toch op ongewenste plekken komen.

mening rijksadviseur voor het landschap

In onze zienswijze op de Beleidsvisie van de gemeente Almere hebben we verwezen naar de mening van de rijksadviseur voor het landschap, mevrouw Yttje Feddema.

Zij geeft in een essay onder andere aan dat door de grote dominantie het plaatsen van de 'megawindturbines' een ontwerpogave op de regionale schaal noodzaakt die uitstijgt boven gemeente- en provinciegrenzen. Daarom pleit zij er in dat artikel voor om voor de plaatsing van de 'megawindturbines' een nationaal plan te maken. De rijksadviseur voor het landschap denkt voor de meest geëigende locaties van grote windturbines overigens eerst en vooral aan de kustlocaties en locaties langs het IJsselmeer.

Provincie Flevoland

verlichting

Bij grote windmolens is er nog een nieuw element dat meespeelt en dat het aantal locaties beperkt. Dat is de verlichting. De onlangs geplaatste 36 windmolens (drie rijen van 12 windmolens loodrecht op de Gooiseweg) in de gemeente Zeewolde hebben overdag een wit en 's avonds en 's nachts een rood knipperend licht. Naar wij aannemen heeft dat te maken met de luchtvaart. De dichtstbijzijnde windmolens staan op een afstand van minimaal vijf kilometer van de bebouwing aan de Gooimeerkust in Huizen. Desondanks ervaart men die lichten vooral 's avonds al als hinderlijk. Verschillende bewoners van de Gooimeerkust hebben dat element in hun zienswijze naar de gemeente Almere ook genoemd.

vier denkrichtingen

In uw planMER hebt u drie denkrichtingen (met lijn- en raster opstellingen) uitgezet voor de plaatsing van windmolens. Daarmee onderkent u dat er voor de plaatsing van grote windmolens een duidelijke visie nodig is. Echter, tegelijk geeft u ook de mogelijkheid voor een vierde denkrichting waar de gehele invulling wordt overgelaten aan de opstellers van de projectplannen per windontwikkelgebied.

Wij vrezen daarom dat een opstelling zoals de gemeente Almere in haar Beleidsvisie aangeeft, en waarover wij onze zorgen hebben geuit, binnen de vierde denkrichting past en wellicht gewoon mogelijk is. Temeer daar wij hebben begrepen dat de gemeente Almere, omdat er in dat gebied weinig mogelijkheden zijn voor windmolens en er niets te saneren valt, binnen Flevoland een aparte positie inneemt en waarschijnlijk niet de verplichting heeft drie alternatieven in te dienen. Het gegeven dat de gemeente Almere al een beleidsvisie in de inspraak heeft gebracht terwijl het planMER, het toetsingskader voor de projectplannen, nu pas in procedure is lijkt die aparte positie te ondersteunen.

Hoe dan ook, in uw planMER zien wij weliswaar een aantal denkrichtingen voor de plaatsing van windmolens en lezen we de ambitie van een landschappelijke kwaliteitsverbetering, maar missen wij een beleidsvisie die expliciet de invloed en dominantie van de grote windmolens onderkent.

Juist daarom vrezen wij voor teveel adhoc-oplossingen zoals door de gemeente Almere gepresenteerd.

Hoogachtend,

namens burgemeester en wethouders,

P.W.J. Veldhuisen
gemeentesecretaris

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320)-265265
Fax
(0320)-265260

E-mail
provincie@Flevoland.nl
Website
www.flevoland.nl

Ministerie van Economische Zaken

Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

Verzenddatum
- 6 JAN. 2016

Bijlagen

Uw kenmerk
DGETM-EO/15164521

Ons kenmerk
1835620

Onderwerp

Reactie conceptnotitie reikwijdte en detailniveau Windpark Zeewolde

Geachte

Op 24 november 2015 heeft u ons in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport (MER) Windpark Zeewolde. Wij zijn momenteel bezig, samen met de gemeenten in het gebied, met het opstellen van het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland. De verwachting is dat dit plan medio 2016 wordt vastgesteld. Wij waarderen het dat u de uitwerking van het Regioplan in het Windpark Zeewolde voortvarend opakt.

Voor het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland hebben wij een planMER opgesteld. In dit planMER (§14.2) en het advies dat de Commissie voor de milieueffectrapportage hierover op 21 december 2015 heeft uitgebracht, staan een aantal aandachtspunten voor verdere uitwerking in het projectMER voor het Windpark Zeewolde.

Het Regioplan Windenergie Zuidelijke en Oostelijk Flevoland staat dubbeldraaien voor een periode van maximaal 5 jaar toe. Hoewel dubbeldraaien bijdraagt aan de haalbaarheid van de business case, achten wij het van groot belang dat wordt onderzocht wat de effecten zijn van dubbeldraaien op natuur, landschap en de leefomgevingskwaliteit. Hierbij dienen significant negatieve effecten op Natura 2000 gebieden te worden uitgesloten. Neem in het MER ook mee hoe de effecten van dubbeldraaien kunnen worden gemitigeerd.

Een aantal lijnen kan relatief veel impact hebben op landschap en natuur. Zoals u in de notitie reikwijdte en detailniveau aangeeft is er ruimte om te mitigeren door het achterwege laten van turbineposities die voor relatief veel effecten zorgen. Wij adviseren u om bij de uitwerking van voorkeursalternatief dit nader uit te werken en in de passende beoordeling nader te onderzoeken.

Een belangrijke opgave bij de verdere uitwerking van het Windpark Zeewolde is het in beeld brengen van maatregelen om de visuele impact te beperken. De visuele beleving is gerelateerd aan de eenvoud en eenduidigheid van de turbines. Afwijkingen van regelmaat worden als storend ervaren. Daarom adviseren wij om bij de verdere uitwerking de regelmaat en eenduidigheid (binnen lijnen en tussen lijnen) strikt te hanteren. Daarnaast kan het aanplanten van groen relatief dicht bij de waarneempunten helpen om de effecten te mitigeren.

Inlichtingen bij

Doorkiesnummer

Bezoekadres
Visarenddreef 1
Lelystad

Bladnummer

2

Ons kenmerk:

1835620

In 2015 is er onderzoek uitgevoerd naar mogelijkheden om obstakelverlichting te mitigeren. Naar aanleiding van dit onderzoek heeft het Rijk het voornemen om regelgeving omtrent obstakelverlichting aan te passen. Wij adviseren u gebruik te maken van de mogelijkheden die de nieuwe regelgeving hiervoor biedt.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris,

de voorzitter,

mr. drs T. van der Wal

L. Verbeek

Zienswijzen 0001 tot en met 0013

Verzonden: Vrijdag 13 november 2015 14:49
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windpark Zeewolde: voornemen milieueffectrapport

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie:

Uw reactie

De steunt de visie van de vereniging Eigenhuis waarbij windturbines (zeker met de hoogte van 220 meter) op een minimale afstand van tenminste 2000 meter tot de aaneengesloten bebouwing worden geplaatst. Indien dit niet mogelijk is, dient compensatie door waardevermindering eigen woning en/of participatie (lees lagere energiekosten) mogelijk te worden gemaakt. Indien de windturbines ter plaatse van de samenvoeging A27/A6 binnen deze afstand worden geplaatst, zal door de bewoners met steun van Eigenhuis bezwaar worden gemaakt. Maar wij hopen dat het door vermindering van het aantal windturbines niet zo ver zal komen. Met vriendelijke groeten,

Reactie

Verzonden: Zaterdag 21 november 2015 15:04
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windpark Zeewolde: voornemen milieueffectrapport

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Uw reactie

In de wetenschap dat we niet ontkomen aan het (verder) ontwikkelen van toepassingen van andere energiebronnen dan aardolie en -gas, zijn wij IN PRINCIPE voorstander van windturbines. Echter - deze windturbines zouden niet dicht bij bebouwing mogen komen te staan dan 2000 meter, zoals in andere landen. Mocht dat in dit dichtbevolkte land niet lukken, dan zouden bewoners van gebieden die binnen die 2000 meter wonen, gecompenseerd moeten worden voor waardedaling van hun woning ten gevolge van toename geluidsoverlast, het last krijgen van slagschaduwen en andere nadelige invloeden door het plaatsen van die windturbines.

Reactie

Stichting Flevo-landschap

Vlotgrasweg 11 8219 PP Lelystad

Postbus 2181 8203 AD Lelystad

tel. 0320 - 286111

e-mail info@flevolandschap.nlwww.flevolandschap.nl

SNS Bank 94.11.71.744

IBAN NL87 SNSB 0941 1717 44

KvK Lelystad 410 239 12

ONTVANGEN

04 DEC 2015

Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt Windpark Zeewolde
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

N a t u u r d i c h t b i j

HET FLEVO
 LANDSCHAP

Lelystad, 3 december 2015

Kenmerk: 150482

Betreft: Zienswijze Conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau Windpark Zeewolde

Geachte heer/mevrouw,

Graag maakt Het Flevo-landschap van de gelegenheid gebruik om te reageren op de Conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) Windpark Zeewolde. De notitie is helder en geeft een goede indruk van de voorgenomen MER. Wel hebben wij een aantal vragen en aandachtspunten.

1) Herstructureringsperiode (p. 20)

- a) In de NRD is aangegeven dat een periode van 5 jaar wordt gezien als herstructureringsperiode. Dit komt echter niet overeen met het Regioplan, waar de NRD op zou moeten aansluiten. Hierin is aangegeven dat de periode van dubbeldraaien niet langer dan een half jaar mag zijn, tenzij de economische noodzaak is aangetoond. Pas dan is een langere dubbeldraaiperiode (tot 5 jaar) mogelijk. Wij verzoeken u de NRD op dit punt aan te vullen.
- b) Graag zien wij een garantie opgenomen dat binnen de periode van herstructurering zowel het buiten gebruik nemen van de verouderde windmolens, als de daadwerkelijke sanering ervan moeten plaatsvinden. Dit zal ook zijn weerslag hebben op de effectbeoordeling.

2) Totstandkoming plaatsingszones (p. 20/21)

Aangegeven is dat rekening is gehouden met verschillende afstandsmaten vanwege de aanwezigheid van diverse andere functies. Bij deze opsomming missen wij de aandacht voor projecten Nieuwe Natuur, het natuurontwikkelingsprogramma van de provincie Flevoland, die in het plangebied een plek zullen vinden.

- a) Bij Het Flevo-landschap wordt momenteel gewerkt aan de ontwikkeling van Noorderwold-Eemvallei, een gemengd gebied bestaande uit natuurontwikkeling, biologische (stads)-landbouw en recreatie. Provinciale Staten heeft december 2014 besluiten genomen over dit programma. Een intentie- en realisatieovereenkomst voor Noorderwold-Eemvallei zijn in ontwikkeling.
- b) Een ander project van Het Flevo-landschap is de 'Grote Trap', een 100 m breed natuurlint (EHS) waarlangs natuurvriendelijke oevers worden gemaakt en waardoor een fietspad wordt aangelegd. Recreanten hebben vanuit het lint zicht op een afwisselend natuurlijk en landschappelijk waardevol gebied.

De 'Nieuwe Natuur'-gebieden in Deelgebied Zuid staan op de volgende afbeelding weergegeven.

Bron: <https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=zHDJHaWj7V40.kJYdpqXfp10k>

3) Plaatsingszones windturbines (p. 21)

- a) De breedte van de plaatsingszones bedraagt 500 m (langs duidelijke structuurlijnen) of 1.000 m (meer flexibiliteit in de breedte). Onduidelijk is wat bepaalt of meer flexibiliteit nodig is. Voor de herkenbaarheid van een lijnopstelling dient de plaatsingsbreedte immers beperkt te blijven.
- b) Op de kaart met de plaatsingszones (p. 13) is ook te zien dat er een dikkere grijze 'balk' aan de noordzijde van deelgebied Zuid, parallel aan de Ibisweg, is gesitueerd (breedte van 1.500 m?). Hoe verhoudt deze breedte zich tot de andere plaatsingszone van 500 m/1.000 m? zoals beschreven op pagina 21?

4) Overschrijding maximale invulling (p. 21/23)

In de NRD wordt genoemd dat naar verwachting een maximale invulling van de plaatsingszones nodig is, en dat dit zonodig nog wordt uitgebreid. Op pagina 23 wordt dit ook benoemd in een variant: "mogelijk worden één of twee extra, nader te bepalen lijnen buiten de plaatsingsgebieden in het MER opgenomen". Wij wijzen erop dat dit strijdig is met de uitgangspunten van het Regioplan en het daaraan gekoppelde MER. Citaat het Regioplan: "De mogelijke plaatsingszones zijn beperkt tot de plaatsingszones die op de visiekaart zijn aangegeven (p. 14 Regioplan)". "Nieuwe windmolens mogen alleen worden geplaatst in de plaatsingszones die op de kaart zijn weergegeven (p. 20 Regioplan)". Extra windmolens buiten de plaatsingszones zijn niet aan de orde en halen de uitgangspunten, en dus ook het draagvlak, van het Regioplan als structuurvisie onderuit. Wij verzoeken u dan ook met klem om van deze variant af te zien.

5) **Toetsing voorkeursalternatief (p.25)**

Uit de tekst in paragraaf 3.4.4 wordt niet duidelijk of het voorkeursalternatief al in de MER wordt getoetst. Wij gaan ervan uit dat dit wel het geval is, aangezien dit nodig is om een volledig beeld van de effecten te geven.

6) **Effectbeoordeling (p. 28-33)**

Aangegeven is dat verschillende beoordelingscriteria worden gehanteerd. Naar ons oordeel zijn de criteria te algemeen geformuleerd en/of niet compleet. Wij verzoeken u dit te verfijnen of aan te vullen met de volgende criteria:

a) *Geluid:*

Ook het verstorende effect van (achtergrond)geluid op de fauna dient beoordeeld te worden.

b) *Flora, fauna en leefgebieden.*

In tekst is een aantal effecten beschreven die onderzocht zullen worden. Wij missen deze echter in tabel 4.1.

i) Het effect van de beweging van de rotorbladen op de fauna (verstorende werking, aanvaringsslachtoffers)

ii) Het effect van licht (obstakelverlichting, knipperen) op de fauna.

iii) Het verlies van leef-, rust- en foerageergebied, bijvoorbeeld voor akkervogels, weidevogels, smienten en ganzen.

iv) De barrièrewerking die mogelijk zal gaan plaatsvinden.

c) *Landschap:*

i) Wij missen het effect van de obstakelverlichting op het landschap, zowel overdag als 's nachts.

ii) Wij vragen ons ook af of bestaande doorzichten en zichtlijnen worden doorsneden.

d) *Elektriciteitsopbrengst:*

Wij vragen om voor het energiegebruik en de CO₂-emissie van de windmolens de totale life-cycle van de molen inclusief winning grondstof, productie, onderhoud, sloop, verwerking en transport, en ook ondersteunende voorzieningen als basis te nemen. Op de nu voorgestelde manier wordt een te rooskleurig beeld gegeven.

7) **Tijdelijke/omkeerbare effecten (p.31)**

Gesproken wordt over tijdelijke en/of omkeerbare effecten, met name tijdens de bouw van het windpark. Wij verzoeken u om ook de sanering van de verouderde windmolens bij de effectbeoordeling te betrekken. De sloop- en afbraakactiviteiten kunnen namelijk ook hierop van invloed zijn.

8) **Effecten herstructureringsperiode (p.31)**

a) Bij de beoordeling worden de effecten van de herstructureringsperiode meegenomen als worst case. Wij stellen het op prijs als dit zowel voor natuur als landschap wordt gedaan.

b) Voor het worst case scenario is het van belang dat als de verouderde windmolens zijn gestopt, dit niet automatisch betekent dat de effecten ook direct al zijn verdwenen (na-ijleffect). Wij verzoeken u dit te betrekken bij het MER.

9) **Mitigatie, compensatie en monitoring (p.32)**

Tenslotte vragen wij om in de MER en het Inpassingsplan niet alleen in beeld te brengen welke mitigerende (en eventueel welke compenserende maatregelen nodig zijn), maar ook hoe en waar deze vorm krijgen. Hetzelfde geldt voor de monitoring; ook daar is naast de te monitoren aspecten de wijze waarop dit vorm krijgt, van belang voor een goed inzicht.

Met deze reactie hopen wij bij te dragen aan een zorgvuldige inpassing van de belangen van natuur en landschap in de ontwikkeling van het Windpark Zeewolde. Mocht u behoefte hebben aan meer informatie of anderszins nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met of ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Hoofd Beleid, Kwaliteit Ontwikkeling

Verzonden: Dinsdag 22 december 2015 17:37
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windpark Zeewolde: voornemen milieueffectrapport

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie:
Mede namens:

Uw reactie

Zienswijze op ter visie liggende concept notitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde.

Ons inziens moet in de beoordeling plan MER een gedegen berekening worden gemaakt van de CO2-footprint, waarin de sanering van de 220 huidige goed functionerende windturbines, het ter visie liggende plan met 100 nieuwe turbines, volledig nieuw onderstation met bijbehorend midden- en hoogspanningsnetwerk en een evt. vervolgproject met 10 á 15 jaar doorgerekend wordt. Het voorgestelde plan biedt te weinig milieuwinst ten opzichte van de bestaande situatie.

Daarbij mag niet voorbij gegaan worden aan een "Passende Beoordeling" in verband met de effecten op Natura 2000 gebieden, mede omdat van een betere landschappelijke inpassing geen sprake is: wat nog open is aan middengebied wordt vooral bij een 3D en 4D opstelling vol geprojecteerd. Daarnaast is het een vraagteken of sanering van alle bestaande turbines wel haalbaar is.

Het voornemen om eventueel af te wijken van het Regioplan Flevoland om meer met opstellingsvarianten te kunnen schuiven schept ook geen duidelijkheid aangaande de landschappelijke inpassing mede in het kader van de voorgenomen mast/rotordiameter verhouding.

Betreffende de sociaal/economische aspecten, die meegewogen moeten worden begrippen als draagvlak en medeparticipatie uit hun verband gerukt.

De windvereniging Zeewolde stelt een draagvlak te hebben van 90%.

Echter niet alle leden van de windvereniging worden lid van de ontwikkel-vereniging en kunnen niet mee participeren. Vooral agrarische grondeigenaren lenen zich er niet voor om voor een geringe paalvergoeding of door andere claims op gebied van ruimtelijke ordening hun bedrijfsvoering te laten beïnvloeden.

Als bewoners nabij opstellingslijnen zullen we gedurende het hele jaar te maken krijgen met slagschaduw van één of meerdere windturbines.

Wettelijke normen als 320 minuten/jaar, 20 minuten/dag zullen in acht moeten worden genomen, net als de masthoogte in relatie tot de afstand van de dichtstbijzijnde woning, daar één en ander afbreuk doet aan de woon- werkomgeving.

Reactie

Aan: Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt windpark Zeewolde
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Van:
 namens Stop Windmolens Gooimeer

Zienswijze 'Conceptnotitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde'

Huizen, 22 december 2015

Geachte heer, mevrouw,

Als eigenaar/ bewoner van _____, en mede namens vele honderden inwoners van Huizen, Blaricum, Naarden, Eemnes, Spakenburg en Almere, vertegenwoordigd in Stop Windmolens Gooimeer (www.stopwindmolensgooimeer.nl) ben ik direct belanghebbende bij uw 'Conceptnotitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde'. Middels dit schrijven geef ik u mijn zienswijzen op uw notitie.

De gemeente Almere onderschrijft het Regioplan (nog) niet

In uw notitie schrijft u op bladzijde 14: De gemeente Almere kan zich vinden in het Ontwerp-Regioplan voor wat betreft het windpark Zeewolde. Dit standpunt zal nog bestuurlijk worden bekrachtigd. Tegen deze bewering maak ik bezwaar omdat wij op 16 december j.l. van de gemeente Almere hebben begrepen dat zij een zienswijze hebben ingediend op het Ontwerp regioplan.

Regioplan is nog niet vastgesteld en kan dus nog geen kader voor uw notitie zijn

In uw notitie schrijft u op bladzijde 13: *'Het Rijk neemt het provinciaal beleid als uitgangspunt bij de projecten voor windenergie waarvoor hij het bevoegd gezag is. Dat geldt ook voor het onderhavige project Windpark Zeewolde.'* In uw notitie schrijft u op bladzijde 14: *'Windpark Zeewolde is het project voor deelgebied Zuid. Het Regioplan vormt het kader voor de ontwikkeling van windpark Zeewolde.'* Het regioplan was dd 21 september 2015, de datum van uw notitie, nog niet vastgesteld. In oktober 2015 is het ONTWERP regioplan gepubliceerd en ter inzage gelegd tot 4 december 2015. Hierop zijn circa 300 zienswijzen ingediend, die naar de principes van behoorlijk bestuur mogelijk kunnen leiden tot herziening van het regioplan. Ik maak daarom bezwaar tegen de uitgangspunten en de plaatsingszones zoals genoemd in uw notitie omdat het Regioplan nog niet definitief is vastgesteld en dus de kaders voor uw notitie reikwijdte en detailniveau nog niet zijn vastgesteld.

Indien u van mening bent dat het juridisch wel mogelijk is uw notitie reeds te publiceren, voordat het regioplan definitief is vastgesteld, dan verklaar ik hierbij al mijn bezwaren tegen het regioplan ook van toepassing op uw notitie Reikwijdte en detailniveau. In de bijlage treft u mijn zienswijze op het Ontwerp Regioplan Windenergie Zuidelijke en Oostelijk Flevoland.

Indien hoge molens dan minder molens maar met een groter vermogen (7,5 MW)

Op blz 19 van uw notitie wordt de voorgenomen activiteit van de Ontwikkelvereniging Zeewolde beschreven. *"De doelstelling van het windpark is: De realisatie van een nieuw windpark van circa 100 moderne turbines (met vermogens tussen circa 2 MW en 4 MW); "* Op blz 22 van uw notitie benoemt u Alternatief 1: Maximaal grootte turbines, waarbij molens tot 220 meter tiphoogte in de plaatsingszones worden voorzien.

Ik maak bezwaar tegen het maximaliseren van de hoogtes (220 m), zonder het maximaliseren van het vermogen en het verminderen van het totaal aantal molens. Concreet houdt u rekening met molens van ruim 200 meter, maar met een beperkt vermogen van 4 MW. Er zijn bestaande turbines tot 195 meter tiphoogte op de markt met een vermogen van 7,5 MW. Vanuit het oogpunt van opschalen en saneren is het wenselijk deze 7,5 MW variant te onderzoeken op effecten en opbrengsten. Een alternatieve variant van minder windmolens maar met een hoger vermogen (7,5 MW) ontbreekt nu in uw notitie. Deze optie geeft de mogelijkheid om binnen het plangebied Zeewolde in totaal met minder molens toe te kunnen en mogelijk daardoor ook met minder plaatsingszones toe te kunnen. Vanuit het perspectief van de inwoners van Almere, Huizen, Blaricum en de toekomstige inwoners van de Oosterwold is het wenselijk een variant op te nemen en te onderzoeken waarin de plaatsingszone langs de A27 vervalt en bijvoorbeeld de derde plaatsingszone parallel aan de A27 wordt voorzien van 7,5 MW turbines. Hiermee wordt een zelfde opgesteld vermogen behaald en wordt een veel grote afstand tot dicht bewoond gebied bereikt. Hiermee wordt voorkomen dat tienduizenden inwoners in de directe omgeving (< 1,5 km) hinder ondervinden (geluid, slagschaduw en omgeven door (knipperende) obstakelverlichting). Ook als deze hinder binnen de wettelijke kaders blijft is er nog steeds sprake van hinder. Het doel moet zijn nu de meest optimale situatie te onderzoeken, waarin sprake is van zo min mogelijk hinder als mogelijk.

Alternatief 1 omvat hogere molens (220 m) dan volgens het regioplan als maximum wordt gehanteerd.

In de plan MER van, en het Ontwerp Regioplan Windenergie Flevoland worden uitsluitend molens tot een hoogte van 195 meter (tiphoogte) genoemd en onderzocht. In uw notitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde wordt een alternatief Variant 1 genoemd met windmolens tot een tiphoogte van 220 meter. Ik maak bezwaar tegen de hoogte van 220 meter in alternatief 1 omdat deze niet aansluiten op de uitgangspunten van het Regioplan en de bijbehorende plan MER.

Doorberekenen van het effect op de electriciteitsopbrengst van mitigerende maatregelen tegen slagschaduw

Een belangrijk bijkomend voordeel van bovengenoemde plaatsingsvariant (hoge molens met groot vermogen ten noorden van Oosterwold en geen plaatsingszone langs de A27) is dat de windmolens minder slagschaduw hinder veroorzaken, waardoor een maximalere opbrengst wordt bereikt. Windmolens in de zone langs de A27 zullen in de praktijk vanwege de slagschaduw in dichtbevolkt gebied (Oosterwold en Almere Buiten) op jaarbasis aanzienlijk minder uren kunnen draaien. Dit effect moet verdisconteerd worden in de berekeningen van de electriciteitsopbrengst van de varianten in uw MER.

Zwaarder belang dichtbevolkt gebied wordt niet onderkent

Er wordt in uw notitie geen enkel onderscheid gemaakt tussen de plaatsingszones in dichtbevolkt gebied (Oosterwold e.o.) en de andere zones in veel minder dichtbevolkt gebied. Hiertegen maak ik bezwaar omdat het voor een goede beoordeling van de invloed om de LEEFomgeving relevant is hoeveel mensen in een gebied LEVEN. Hinder voor enkele tienduizenden inwoners dient in uw MER zwaarder te worden gewogen dan de hinder voor enkele honderden. Er dient in de MER daarom onderscheid te worden gemaakt tussen het gebied Oosterwold e.o. en de andere plaatsingszones.

Leefomgeving hoort het zwaarst te worden gewogen

In uw notitie benoemt u een aantal aspecten waarop de twee genoemde varianten onderling worden vergeleken. Er wordt echter geen onderscheid aangegeven in het gewicht dat deze aspecten hebben. Hiertegen maak ik bezwaar omdat de LEEFomgeving, lees de leefbaarheid, het zwaarste gewicht behoort te hebben.

Obstakelverlichting dient als volwaardig aspect onder leefomgeving te worden beoordeeld.

In uw notitie wordt de obstakel verlichting als een sub-aspect onder het criterium landschap beoordeeld. Hiertegen maak ik bezwaar omdat in de praktijk blijkt dat obstakelverlichting leidt tot ernstige hinder voor omwonenden. Het Alexiapark heeft geleerd dat obstakelverlichting als zeer irritant wordt ervaren. Juist bij extreem hoge molens heeft obstakelverlichting een impact op een veel groter gebied. Het is daar noodzakelijk dat het effect van obstakelverlichting als volwaardig aspect onder het hoofdstuk leefomgeving dient te worden beoordeeld, en niet als sub aspect van het criterium landschap.

De geplande opschaling naar 100 grote extreem grote windturbines in het plangebied Zeewolde is van een unieke schaal en omvang in Nederland. Het feit dat dit wordt gepland in een dichtbevolkt gebied waar vele tienduizenden mensen wonen en gaan wonen vraagt een zeer grote zorgvuldigheid van de overheid, waarbij de leefbaarheid voor de inwoners van de directe omgeving van het plangebied zwaar dient mee te wegen. Graag verzoek ik u om gelet op bovenstaande argumenten, de juiste afwegingen te maken en in een herzien notitie Reikwijdte en detailniveau Windmolen Park Zeewolde het belang van de inwoners van Almere, Huizen en Blaricum (Blaricummermeent) zwaarder mee te wegen.

Graag wil ik u danken voor de gelegenheid mijn zienswijzen te kunnen geven en zie uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Namens mijzelf en Stop Windmolens Gooimeer

Bijlage ingediende zienswijze Ontwerp regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland en bijhorende Plan MER.

Aan: Provincie Flevoland
Postbus 55
8200 AB Lelystad

Van:
namens Stop Windmolens Gooimeer

Zienswijze ontwerp 'Regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland' en 'plan MER voor het Regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland'

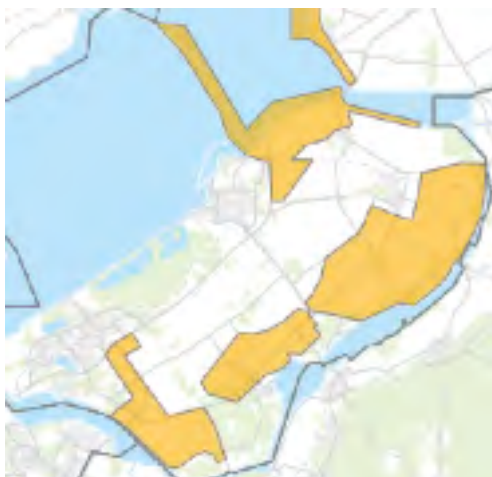
Huizen, 2 december 2015

Geacht provinciaal bestuur,

Als eigenaar/ bewoner van _____, en namens vele honderden inwoners van Huizen, Blaricum, Naarden, Eemnes, Spakenburg en Almere, vertegenwoordigd in Stop Windmolens Gooimeer (www.stopwindmolensgooimeer.nl) ben ik direct belanghebbende bij uw ontwerp 'Regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland', deelgebied Zuid. Middels dit schrijven geef ik u mijn zienswijzen op het plan voor deelgebied Zuid en de bijbehorende Milieueffect Rapportage (MER) dd 8 september 2015. Voor de goede orde wil ik hierbij vermelden dat ik voorstander ben van windenergie, mits op zorgvuldige wijze ingepast in onze leefomgeving en rekening houdend met de leefbaarheid van alle inwoners in de hele regio.

1. Relatie tussen nationale structuurvisie windenergie op land (2014) en het regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland (2015)

In uw ontwerpplan schrijft u op pagina 10: 'Het Regioplan is te beschouwen als een gebiedsgerichte uitwerking van de nationale structuurvisie Windenergie op Land (2014), maar niet beperkt tot de doelstelling voor 2020'. Op pagina 10 van uw plan staat een kaartje afgebeeld uit de nationale structuurvisie windenergie op land. Op pagina 16 is het voorkeursalternatief en de plaatsingszones weergegeven uit uw plan.

Nationale structuurvisie

Ontwerp regioplan windenergie Flevoland

Uw regioplan plan wijkt voor het gebied in Zuid Oost Flevoland af van de nationale structuurvisie. In de nationale structuurvisie wind op land is het zuidelijk deel van Flevoland:

Almere ten zuiden van de A27, en het gebied direct gelegen aan het Gooimeer (Industrieterrein Stichtse Kant) en het Eemmeer (het gebied begrensd door de N704 (Eemmeerdijk), N301 en N305) aangewezen als potentieel gebied voor windenergie op land. In uw ontwerpplan is nu niet voorzien in saneren en opschalen van windmolens in bovengenoemd gebied in Flevoland Zuid. In uw ontwerpplan wordt echter ook niet duidelijk of er in dit gebied toch nog sprake kan zijn van een mogelijkheid tot uitbreiding van het aantal windmolens (zonder sanering van bestaande molens), of dat er in dit gebied sprake is van een stand still beginsel gedurende de planperiode. Naar mijn mening is uw ontwerp plan niet volledig zonder een duidelijke uitspraak over de status van dit gebied met betrekking tot de capaciteit voor wind op land. Indien voor dit gebied binnen de planperiode wel uitbreiding van de capaciteit aan windmolens mogelijk is dient u dit in uw ontwerp regioplan (en de MER) op te nemen, omdat er anders geen sprake is van sluitend regioplan voor Zuidelijk Flevoland. Indien er voorzien is in een stand still in bovengenoemd gebied (dus geen uitbreiding van het aantal molens) ondersteun ik dat van harte.

2. Uitgangspunten regioplan en MER

In het ontwerpplan staat op pagina 5: De drie nieuwe parken Prinses Alexia, Sternweg en Noordoostpolder zijn goed voor 637 MW, de kleinere molens van de oude generatie samen voor 629 MW. In 2020 moet daar ten minste 124,5 MW netto aan toegevoegd zijn, plus de capaciteit van de dan gesaneerde oudere windmolens. (pg 10): Het (regioplan) beperkt zich echter niet tot 1390,5 MW of het jaar 2020: de aanpak van 'opschalen en saneren' gaat daarna verder.

In de MER staat op pagina 23: *'De opgave voor vervanging en nieuwbouw komt hiermee op netto afgerond tenminste 750 MW voor 2020'* 'Tenminste' biedt ruimte voor nieuwbouw windmolens tot een totaal van meer dan 750 MW.

Op pagina 31 van de MER staat: *'Inmiddels is gebleken dat het voor de financiële haalbaarheid van de gehele herstructurering wenselijk kan zijn dat meer dan 750 MW wordt gerealiseerd. Hoeveel MW meer nodig is om te komen tot financiële haalbaarheid is echter niet eenduidig vast te stellen.'*

Concreet wordt hiermee in zowel het regioplan als de MER aangegeven dat er geen bovengrens wordt gesteld aan opgesteld vermogen aan windenergie in het ontwerp regioplan Zuidelijk en Oostelijk Flevoland en de MER. Doordat de windmolens in enkele lijnopstellingen worden geplaatst en doordat de totale lengte van deze lijnopstellingen 144 kilometer bedraagt in de voorkeursvariant is de enige mogelijkheid om meer vermogen te realiseren het plaatsen van hogere windmolens met het grootste vermogen (type M en L in de MER). Er wordt nu een maximale ruimte geboden aan de projectontwikkelaars van een plaatsingsgebied, wat zal resulteren in het optimaliseren van het economische rendement, te weten het plaatsen van de grootst mogelijke molens (195 m tip). In de MER is dit niet als scenario doorgerekend op de milieueffecten in de voorkeursvariant van de plaatsingsgebieden. Hiermee is uw MER feitelijk onvolledig.

3. Er zijn geen gedifferentieerde uitgangspunten per plaatsingszone opgesteld, en een maximale tiphoogte van <150 meter is noodzakelijk voor de drie plaatsingszones ten noordoosten van de A27.

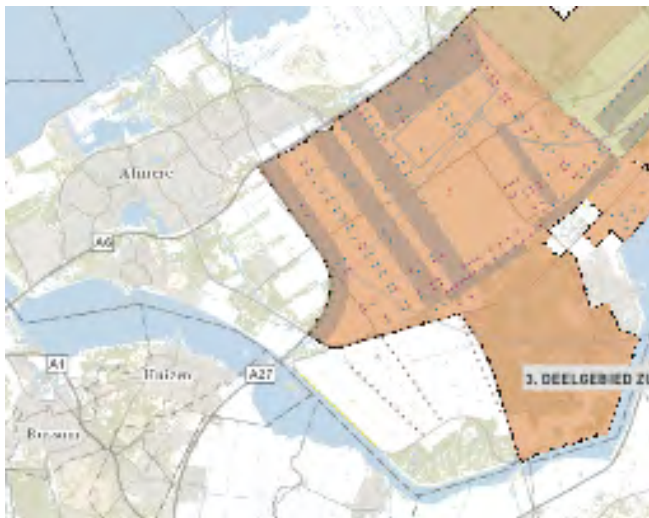
In uw regioplan worden alle plaatsingszones gelijkgeschakeld op het punt van de uitgangspunten. In alle plaatsing zones (m.u.v zones rond vliegveld Lelystad) is een maximalisering van het opgesteld vermogen (lees plaatsen van de grootste molens) toegestaan. De milieueffecten in de MER zijn voor het totale plan beoordeeld en niet per plaatsingsgebied. De plaatsingszones zijn echter uniek en verschillen onderling sterk qua invloed op de omgeving en omwonenden. Naar mijn mening is het daarom niet correct dat er niet per plaatsingszone een beoordeling van de effecten is gemaakt, waarop dan gebied specifieke uitgangspunten worden vastgesteld op het gebied van maximale hoogtes en minimaal op te stellen totaal vermogen wordt vastgesteld. Dit zou voor alle betrokkenen ook in een vroeg stadium duidelijkheid en houvast bieden. Voor specifieke zones bij het vliegveld is er wel concrete hoogtebeperking. Daarmee is duidelijk dat hoogtebeperkingen in dit stadium van de planvorming wel gesteld kunnen worden. Dat zou in dit stadium dus ook voor

plaatsingszones in en nabij woongebieden (o.a Oosterwold) ook kunnen, zodat de leefbaarheid in deze gebieden op voorhand beter gewaarborgd wordt. Om deze redenen maak ik bezwaar tegen het feit dat uw regioplan geen aanvullend onderscheid in de plaatsingszones maakt, o.a in of nabij woongebieden, in de vorm van een hoogtebeperking, eisen aan de obstakelverlichting en het maximaal op te stellen vermogen in een zone.

Voor de drie plaatsingszones ten noord-oosten van de A27, die in de directe nabijheid van (toekomstige) woongebieden (< 1,5 km) liggen is een maximale tip hoogte van minder dan 150 meter noodzakelijk om een leefbare situatie te behouden. Zo wordt ook voorkomen dat de woonwijken Hout, Buiten en Oosterwold in Almere omgeven worden door obstakelverlichting in de nacht.

4. Plaatsingszones ten noord-oosten van de A27

In uw ontwerp regioplan zijn drie plaatsingszones voorzien nabij Almere:

Voor de inwoners van Almere Hout, -Buiten en Oosterwold (woonwijk met 15.000 woningen in ontwikkeling), Huizen en Blaricum (woonwijk Blaricummermeent in aanbouw) zijn de 3 plaatsingszones ten noordoosten van de A27 relevant. Voor deze plaatsingszones geldt een ashoogte van minimaal 90 meter, maar er wordt geen hoogte beperking gesteld. Concreet betekent dit dat in deze zones een groot aantal windmolens met een tiphoogte tot 195 meter mogelijk wordt gemaakt. Hiertegen maak ik bezwaar omdat dit voor de inwoners van Almere Hout, -Buiten en Oosterwold (woonwijk met 15.000 woningen in ontwikkeling), Huizen en Blaricum (woonwijk Blaricummermeent in aanbouw) een in Nederland ongeëvenaarde impact op de directe leefomgeving en leefbaarheid van vele duizenden inwoners geeft die in de MER niet specifiek is beoordeeld voor deze gebieden. Ter overweging en vergelijk, in Medemblik staat 1 windmolens van 195 meter, waarvan de wethouder publiekelijk heeft getuigd dat hij spijt heeft van deze beslissing.

5. De visualisaties in de MER zijn volledig ontoereikend om de impact op het landschap te beoordelen.

Een belangrijke doelstelling voor de provincie luidt: ' *Het uiteindelijke resultaat is een mooier landschap*' (pag 6 regioplan).

De gemeenten Huizen, Eemnes, Blaricum en Naarden hebben in 2013 hun zorgen geuit over de impact van de geplande opschaling van windmolens op het landschap. In de ' *Antwoordnota Notitie Reikwijdte en Detailniveau ten behoeve van het planMER Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland*' verwijst de Provincie deze bewaarschrijvers naar een 3D-model waarin de effecten van windparken op het landschap gemodelleerd zullen worden. Aan dit 3D model mogen dus hoge eisen worden gesteld omdat zowel de Provincie als de gemeenten een mooier landschap tot doel hebben.

In de MER zijn de resultaten van deze visualisaties als volgt en op onderstaande schaal weergegeven voor een gezichtspunt langs de A27.

Figuur 6.4b: grote turbinetype (standpunt 6)

Figuur 6.4c: kleine turbinetype (standpunt 6)

In de MER wordt hier niet gedefinieerd wat het grote en het kleine turbinetype is.

Figuur 5.7: Zicht vanaf de A27 op het open middengebied (turbines met ashoogte 67 m, rotordiameter 8

Bovenstaande foto uit de MER van de huidige situatie met “kleine” molens (107 meter tiphoogte) langs de A27 laat echter duidelijk zien dat het 3D visualisatie model tekort schiet om de werkelijkheid te verbeelden. De grootste molen in de visualisatie lijkt nu gelijk aan de kleine molen in de werkelijkheid. Dit is een gevolg van de wijze waarop de uitgangspunten in de visualisatie zijn gekozen. In de werkelijkheid zal de beleving van het windmolen park ten Noord Oosten van de A27 minder gunstig zijn dan nu in de visualisaties wordt gesuggereerd. Mijn bezwaren tegen de gebruikte 3D visualisaties zijn:

- Afbeeldingen van 13 x 8 cm geven geen representatief beeld van de landschapsbeleving in werkelijkheid.
- De gekozen standpunten en beeldhoek zijn van grote invloed op de perceptie van de visualisatie. Met andere woorden als er bewust afstand wordt gehouden en een groothoek wordt gebruikt lijkt alles kleiner.
- In de visualisaties worden geen herkenbare referenties voor de schaal gehanteerd zoals een mens en een auto. Hierdoor lijkt alles in een open landschap van gelijke grootte en is de impact van schaalvergroting moeilijk in te schatten. In de werkelijkheid zijn onze hersenen heel goed in staat de schaal te beoordelen in relatie tot de omgeving, op deze visualisaties echter niet.
- Vanaf de zuidkant van de Flevopolder wordt volstaan met 1 visualisatie vanaf de kust van Huizen. Hierbij is gekozen voor een positie vanaf de Zomerkade, welke het verst weg is gelegen van het gebied langs de A27. Huizen (Harderwijkerzand) en de Blaricummermeent nabij de Stichtse Brug zouden voor een eerlijke beoordeling van de visuele impact van de windmolens ten noord oosten van de A27 de enige juiste locaties zijn. Deze locaties liggen bijna 2 kilometer dichterbij de geplande plaatsingszones langs de A27. Het is voor een goede beoordeling op de omgeving ook wenselijk visualisaties toe te voegen vanaf Spakenburg en de Eempolder, deze ontbreken. Verder zijn er in de MER geen visualisaties vanuit de bebouwde kom in Almere (Hout en Buiten) uitgevoerd. Al deze ontbrekende visualisaties tezamen maken dat de in de MER gepresenteerde beoordeling van beleving vanuit de polder en de omgeving ontoereikend en ongefundeerd is.
- Er wordt gebruik gemaakt van een statische presentatie in plaats van een bewegende 3D presentatie (draaiende molen en een bewegend standpunt). In deze tijd van bijna onbegrensde digitale technieken is het 3D model van een welhaast simplistisch niveau. Een virtuele 3D animatie waar de toeschouwer zelf een virtuele reis maakt door het gebied zou een aanzienlijk betrouwbaarder beeld geven van de impact op het landschap.

6. De doelstelling van een mooier landschap is niet getoetst en aantoonbaar gemaakt en de beoordeling van de landschappelijke impact in de MER is niet volledig en niet transparant

Een belangrijke doelstelling voor de provincie luidt: ‘*Het uiteindelijke resultaat is een mooier landschap*’ (pag. 6 regioplan). De provincie gaat er hierbij vanuit dat grote molens nu eenmaal de toekomst zijn en dat deze beter in lijnopstellingen kunnen worden geplaatst, ook in meerdere rijen achter elkaar. Losse molens zouden het beeld te zeer verstoren. Nergens wordt echter getoetst of deze aanname ook wordt bereikt en er dus inderdaad sprake is van een ‘mooier landschap’ tov een meer vrije opstellingsituatie.

Bij de afweging van de opstellingsvarianten (natuur, landschap, opbrengst en polder variant) in de MER is wel onderling een vergelijk gemaakt op de invloed op het landschap, maar de wijze waarop de beoordeling tot stand is gekomen wordt niet gepresenteerd en is dus niet transparant. Juist hier zou verwacht mogen worden dat er op basis van een groot aantal visualisaties per variant een onderlinge vergelijking van de beleving en invloed op het landschap wordt gepresenteerd.

Tegen de beoordeling van de impact op het landschap in de MER maak ik bezwaar omdat deze niet navolgbaar en transparant is. Ook is niet aangetoond dat de gekozen opstelling (polder variant) leidt tot een mooier landschap.

7. De visuele impact van nachtelijke obstakelverlichting is onvoldoende onderzocht en dreigt van een onacceptabel niveau te worden

Windmolens met een tiphoogte boven de 150 meter moeten worden voorzien van obstakelverlichting. De opschaling naar molens van 157 en 195 meter maakt het mogelijk dat er in totaal in de polder tussen 220 en 280 molens obstakelverlichting krijgen. In het windpark Zuidlob bij Zeewolde staan op dit moment 36 windmolens met obstakelverlichting. Deze hebben reeds een grote impact op de omgeving. Sinds enige tijd brandt de verlichting in de Zuidlob permanent (overdag wit, s' nachts rood), wat een aanzienlijke verbetering is ten opzichte van de situatie waarin de verlichting a-synchroon knipperde. Deze verlichting in Zeewolde is tot in Amsterdam (30 kilometer) zichtbaar. De geplande opschaling in het regioplan betekent dat op termijn in Flevoland 250 tot 300 windmolens s' nachts een rood licht voeren, waardoor feitelijk de hele horizon van de polder gevuld is met rode lichten. Deze impact is uniek in Nederland en heeft een enorme visuele uitstraling in (de ruime omtrek van) de polder. Dit is feitelijk onacceptabel en wordt in de MER zwaar onderschat en onvoldoende als ernstig probleem onderkent. In de MER wordt de visuele beleving in de nachtperiode slechts op 1 plaatje weergegeven, voor 1 variant, vanuit 1 gezichtspunt (Harderwijk, richting de A27). Harderwijk ligt op ca 15 km van de plaatsingszone omgeving A27. Het is overigens evident dat de werkelijke waarneembaarheid van de obstakelverlichting op grote afstand vele malen hoger is dan uit onderstaande visualisatie blijkt. De visuele impact op kortere afstanden is in de MER geheel niet beoordeeld door middel van een visualisatie.

Figuur 6.6c: Alternatief O 150, nachtperiode (standpunt 9)

De beoordeling in de MER van de invloed van de obstakelverlichting op de beleving in de nachtperiode gezien vanuit de polder en de omgeving van de polder is totaal ontoereikend.

8. Er worden in de ruimtelijke uitgangspunten voor de plaatsingszones geen eisen gesteld aan de uitvoering van de obstakelverlichting, dat is wel noodzakelijk

De visuele impact van honderden continue brandende obstakelverlichtingen in de polder is zeer groot. De impact van honderden a-synchroonknipperende lichten is echter nog vele malen erger en desastreus te noemen. Desondanks wordt in de MER geheel niet ingegaan op het verschil in beleving van de verschillende uitvoeringsvarianten van nachtelijke obstakelverlichting. Het doel van de ruimtelijke uitgangspunten voor de plaatsingsgebieden in het regioplan is om voor heel Flevoland een uniforme omgevingskwaliteit te bereiken. In het regioplan worden echter geen uitvoeringseisen aan obstakelverlichting gesteld. Dat is een ernstige omissie omdat hierdoor de mogelijkheid wordt geboden voor verschillende uitvoeringen in de verschillende plaatsingszones waardoor het totaal beeld in Flevoland in de nacht nog dramatischer wordt.

Graag verzoek ik u om gelet op bovenstaande argumenten, de juiste afwegingen te maken in het belang van de inwoners van Flevoland én de haar omliggende gemeenten. Daarom verzoek ik u de Milieu Effect Rapportage opnieuw uit te laten voeren en aansluitend uw regioplan te herzien rekening houdend met de in mijn zienswijzen aangedragen argumenten.

Tot slot wil ik u erop wijzen dat u in uw regioplan schrijft dat u diverse belangenbehartigers en windverenigingen actief heeft betrokken in het totstandkomingsproces. Helaas heeft u verzuimd om ook bewonersgroepen uit Almere en omliggende gemeenten (o.a. Huizen) te benaderen, noch uit te nodigen voor de door u georganiseerde bewonersavonden. Dit is mijns inziens vreemd als u tegelijkertijd in uw regioplan schrijft dat u streeft naar maatschappelijk draagvlak. Om deze reden verzoek ik u met klem om Stop Windmolens Gooimeer en Belangenvereniging Almere Hout in de vervolgfase nadrukkelijk uit te nodigen.

Wij zullen een weliswaar kritische maar ook constructieve inbreng leveren en zijn zoals eerder gezegd geen tegenstanders van windmolens, mits op zorgvuldige wijze ingepast in onze leefomgeving en rekening houdend met de leefbaarheid van alle inwoners in de hele regio. Graag wil ik u danken voor de gelegenheid mijn zienswijzen te kunnen geven en zie uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Namens mijzelf en Stop Windmolens Gooimeer

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt windpark Zeewolde
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Betreft: Zienswijze op concept notitie 'Reikwijdte en Detail' windpark Zeewolde

Enschede, 23 december 2015

Geachte mevrouw/heer,

Dit is de zienswijze van Raedthuys Windenergie B.V., Vamil Beheer B.V., Raedthuys Windparkbeheer 2003 B.V. en Raedthuys Windparkbeheer 2004 B.V. (hierna Raedthuys) op het concept van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) van Windpark Zeewolde. De indieners van deze zienswijze exploiteren een 28-tal windturbines in het gebied waarop de milieueffectrapportage (MER) waarvoor de NRD wordt opgesteld ziet.

Raedthuys is nog geen lid van de Ontwikkelvereniging Zeewolde, de initiatiefnemer van dit project. Maar wij zijn in gesprek met de Ontwikkelvereniging met de intentie om lid te worden. Vanuit die positie vinden wij het belangrijk dat deze MER goed in elkaar steekt.

Onze zorg voor het MER betreft op hoofdlijnen twee punten:

- 1) De beschikbare grondposities van de Ontwikkelvereniging
- 2) De beschikking die de Ontwikkelvereniging heeft over te saneren windmolens

Beide punten hebben te maken met de uitvoerbaarheid van de plannen van de Ontwikkelvereniging en daarmee met de resultaten en varianten in het MER.

1) Grondposities

Het is voor de ontwikkeling van de nieuwe windturbines van groot belang dat de initiatiefnemer over de grondposities beschikt die benodigd zijn om de windturbines te bouwen. Wij hebben grote twijfels of de initiatiefnemer over deze grondposities beschikt.

In paragraaf 2.5 wordt gesteld:

Windpark Zeewolde is een initiatief van de Windvereniging Zeewolde. De Windvereniging Zeewolde vertegenwoordigt met haar 200 leden zo'n 90% van de mensen die in het buitengebied van de gemeente Zeewolde wonen en werken. De leden van de windvereniging gaan over in de Ontwikkelvereniging Zeewolde, die de daadwerkelijke ontwikkeling van het windpark ter hand neemt.

In deze alinea staat een tweetal fouten. Ten eerste is Windpark Zeewolde geen initiatief van de Windvereniging Zeewolde maar van de Ontwikkelvereniging Zeewolde (zie par. 1.3). Ten tweede is het niet zo dat de leden van de windvereniging overgaan in de ontwikkelvereniging. Aan deze overstap zijn diverse voorwaarden verbonden waarmee lang niet alle leden van de windvereniging in kunnen stemmen. En dus zijn deze leden (nog) niet bereid om over te stappen naar de ontwikkelvereniging.

Wij verzoeken u in het MER duidelijk in beeld te brengen over welke grondposities de Ontwikkelvereniging Zeewolde de beschikking heeft en daar bij het uitwerken en waarderen van de varianten rekening mee te houden.

2) Saneren

Belangrijke voorwaarde voor het overgaan van leden van de windvereniging naar de Ontwikkelvereniging is de toezegging dat de bestaande windmolens mogen worden gesaneerd. Zoals hiervoor aangegeven zijn op dit moment lang niet alle leden van de windvereniging overgegaan naar de Ontwikkelvereniging. En daarmee beschikt de Ontwikkelvereniging niet over de windmolens die voor de nieuwe plannen gesaneerd dienen te worden.

In par. 3.2.5. is gesteld dat binnen 5 jaar nadat de nieuwe windturbines zijn gerealiseerd de bestaande worden verwijderd. Naar onze mening is dat niet mogelijk omdat de Ontwikkelvereniging over lang niet alle benodigde bestaande windturbines beschikt en dient hier in het MER rekening mee te worden gehouden. Varianten moeten op dit aspect worden gewaardeerd omdat in enkele gevallen bestaande windmolens in de weg kunnen staan om nieuwe windmolens te realiseren. Wij verzoeken u dit mee te nemen in het MER.

Beide hiervoor genoemde zaken kunnen het best op een plattegrond worden weergegeven zodat visueel duidelijk is welke grondposities en te saneren windmolens beschikbaar zijn in dit project.

Naast de twee hiervoor genoemde punten, vragen wij u in de MER ook rekening met de volgende zaken te houden.

Bij de uitgangspunten van de alternatieven (par. 3.4.1.) is aangegeven dat een maximale invulling van de plaatsingszones uit het Ontwerp-Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland nodig is en zo nodig uitbreiding daarvan. Volgens ons biedt het Ontwerp-Regioplan geen ruimte voor uitbreiding van de plaatsingszones en kunt u daar niet vanuit gaan in het MER.

Bij de inrichtingsalternatieven (par. 3.4.2.) lijkt geen rekening te zijn gehouden met de 'ruimtelijke uitgangspunten zoals opgenomen ten behoeve van de omgevingskwaliteit' zoals opgenomen in het Ontwerp-Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland. Bijvoorbeeld de voorwaarde van de gulden snede lijkt relevant.

Onder de kop Veiligheid in par. 4.2. is aangegeven dat aandacht wordt besteed aan het effect van het windpark op aanwezige straalpaden, laagvlieggebieden, defensieradardekking en vliegveld Lelystad. Enkele van deze aspecten, bijvoorbeeld de defensieradardekking of natuur, kunnen gevolgen hebben voor ontwikkelingsmogelijkheden van windturbines in Oostelijk Flevoland. Wij verzoeken u in de MER ook deze gevolgen te beschouwen.

Bij de opsomming van de voor het windpark benodigde vergunningen (par. 5.3.) ontbreekt de noodzakelijke sloopvergunning voor de bestaande te saneren windmolens. In aansluiting op het hiervoor genoemde punt 2 lijkt het ons van belang om aan te geven voor welke windmolens een sloopvergunning nodig is én door de initiatiefnemer kan worden verkregen.

Wij verzoeken u de hiervoor genoemde zaken toe te voegen aan de NRD en bij het opstellen van het MER hier rekening mee te houden.

Als u nadere informatie wenst over deze zienswijze, kunt u contact opnemen met

Met vriendelijke groeten,

RAEDTHUYS WINDENERGIE B.V.

Mede namens Vamil Beheer B.V., Raedthuys Windparkbeheer 2003 B.V. en Raedthuys Windparkbeheer 2004 B.V.

Hilversum, 22 december 2015

AANGETEKEND

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt windpark Zeewolde
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

ONTVANGEN
23 DEC 2015

Per aangetekende post en per fax:
070 379 70 71

Geachte heer, mevrouw,

Betreft: zienswijze "Conceptnotitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde"

Namens Broadcast Partners (hierna: BP)¹, voor wie ondergetekende in deze aangelegenheid als gemachtigde optreedt zulks met het recht van substitutie, informeer ik u als volgt.

BP heeft kennisgenomen van de "conceptnotitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde", (hierna tezamen te noemen: conceptnotitie), welke gepubliceerd is op 12 november 2015. Binnen de daartoe gestelde termijn doe ik u hierbij namens BP de zienswijze toekomen van BP. Zij is als operator van de landelijke en niet-landelijke publieke en commerciële radio-omroepen gebruiker van het zenderpark aan de Vogelweg 46 te Zeewolde en als zodanig belanghebbende bij het genoemde Regioplan Wind en het bijbehorende besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

BP heeft bezwaren tegen de voorgenomen plannen inzake het windpark en is van mening dat die bezwaren moeten worden meegenomen in de onderzoeken ten behoeve van de MER-rapportage. Dat licht ik als volgt toe.

Broadcast Partners belanghebbende in de zin van de Awb

BP is een aanbieder van radiotransmissie diensten via de ether. Zij verzorgt voor een groot deel van de Nederlandse landelijke publieke en landelijke en regionale commerciële radio-omroepen de verspreiding van radiosignalen via de aan die omroepen door het ministerie van EZ toegekende FM-, AM- en DAB+-etherfrequenties. De uitzendvergunningen waarover de omroepen beschikken, worden afgegeven door de minister van Economische Zaken en schrijven het gebruik van zgn. "antenne-opstelpunten" (zendmasten) voor. Dergelijke masten hebben een hoogte variërend van circa 100 tot 350 meter en gelden (zowel individueel, als collectief; zowel volgens het ministerie zelf, als volgens de betrokken toezichthouder, als volgens de eigenaar van de zendmasten) als een voor omroepuitzendingen essentiële en niet-duplicateerbare faciliteit. Oorzaken daarvoor zijn onder meer de noodzakelijke, grote hoogte van de masten zoals die in Zeewolde, de frequentievergunningen die het gebruik van de masten voorschrijven, het gebrek aan praktische alternatieven voor de bestaande opstelpunten, de grote zendvermogens van de betrokken omroep frequenties en de investeringsdrempel (hoge investeringen, verzonken kosten in de bestaande

¹ Broadcast Partners is in deze de handelsnaam voor de volgende vennootschappen: Broadcast Newco Two B.V., Broadcast Technology & Development B.V., Broadcast Digital Networks B.V. en Broadcast Distribution Services B.V.

opstelpunten) die duplicatie van dit type opstelpunten verhindert. Toegang tot deze hoge zendmasten is dus onontbeerlijk voor omroepen om uit te zenden volgens hun frequentievergunning; en dus voor operators om de uitzendingen namens die omroepen (hun klanten, met wie een distributiecontract gesloten wordt) te kunnen realiseren².

BP maakt voor het verzorgen van bovengenoemde radio-uitzendingen onder meer gebruik van het zenderpark aan de Vogelweg 46 te Zeewolde, welke voor de daarop in bedrijf zijnde frequenties derhalve geldt als essentieel en niet-duplicerbaar en waarvoor geen alternatieven voorhanden zijn.

In het Regioplan Wind (en de Partiële herziening Omgevingsplan Flevoland voor windenergie) is het voornemen opgenomen om het aantal windturbines in de regio te laten afnemen. Daarvoor in de plaats komen nieuwe en grotere windturbines welke in lijnopstellingen zullen worden geplaatst. Het vervangen van windturbines door grotere exemplaren en het verplaatsen van windturbines kan van wezenlijke invloed op het functioneren van de door BP gebruikte zendapparatuur van het zenderpark in Zeewolde en straalverbindingen in de nabije omgeving, zoals hierna nog toegelicht wordt. Daarmee staat vast, of is in elk geval niet uit te sluiten, dat het Regioplan Wind en de Partiële herziening Omgevingsplan Flevoland voor windenergie directe invloed hebben op de dienstverlening van BP en de Nederlandse radio-uitzendingen volgens de door de minister uitgegeven frequentievergunningen. Dat maakt, dat het belang van BP en van de klanten die zij bedient, rechtstreeks bij de besluiten is betrokken, hetgeen BP tot belanghebbende in de zin van artikel 1:2 lid 1 Awb maakt.

Bezwaren

BP heeft een aantal bezwaren tegen de voorgenomen besluiten. De plaatsing van nieuwe en grotere windturbines in de nabije omgeving van het zenderpark in Zeewolde zal immers grote gevolgen hebben voor het functioneren van de zendapparatuur in het zenderpark en de straalverbindingen in de nabije omgeving. Uit de conceptnotitie blijkt dat er in het geheel nog geen rekening is gehouden met de invloed van de windturbines op het functioneren van het zenderpark en de straalverbindingen. In het onderstaande zet BP uiteen waarom de effecten van de plannen voor het windpark op het zenderpark en de straalverbindingen wel degelijk moet worden onderzocht en meegenomen in de beoordeling.

Aantasting dekking en bereik frequenties voor de omroep

Inherent aan de plaatsing van windmolens in de nabijheid van het zenderpark in Zeewolde is dat, of het nu één enkele of het thans beoogde grote aantal windmolens betreft, dit een ernstige aantasting van het bereik van draadloze omroep frequenties kan veroorzaken. Daarbij speelt de exacte locatie van de turbines ten opzichte van het zenderpark, de hoogte van de turbine en het formaat van de rotorbladen een belangrijke rol. In het Regioplan Wind zijn de zones aangegeven waar de nieuwe en grotere windturbines moeten komen te staan. De exacte plaatsing van de turbines is nog niet bekend.

De aantasting van het bereik van draadloze omroep frequenties grijpt direct en diep in in de bedrijfsbelangen van BP en van haar klanten. Radiostations zijn immers in beslissende mate afhankelijk van het bereik van hun luisteraars, wat op zijn beurt in beslissende mate afhankelijk is van de verspreiding van signalen via de ether en de zo optimaal mogelijke invulling van de toegekende frequentierechten.

² Dit is onder andere bevestigd in de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven LJN BD1064, CBb, AWB 06/647 en 06/658 onder 7.4.3 en 7.4.4.

Met klem wordt vermeld, dat het hierbij niet alleen gaat om aantasting van de dekking van de zenders die in het zenderpark Zeewolde in bedrijf zijn, maar zeker ook om frequenties die op andere locaties elders in Nederland in bedrijf zijn. De windmolens vormen immers een kordon van staal, dat een blokkade opwerpt voor de spreiding van radiogolven. Dat veroorzaakt schaduwwerking en een blokkade in de ontvangst van radiosignalen van elders. Omgekeerd werken de windmolens ook als blokkerend kordon voor de signalen die vanaf het zenderpark in Zeewolde naar andere gebieden worden uitgezonden. Aldus wordt een deel van het beoogde dekkingsgebied aangetast, en treedt een (mogelijk ernstige) mate van degradatie op voor de signalen van de genoemde zendtorens. Dat staat in direct verband met de hoogte van de beoogde windmolens en de breedte van de rotorbladen.

Op basis van praktische ervaringen elders en eerder uitgevoerd onderzoek, maar ook gebaseerd op plannersinzicht, kan op het eerste oog voorzien worden dat de plaatsing van de nieuwe windturbines nabij het zenderpark Zeewolde ernstige hinder zal veroorzaken voor de dekking van de op het zenderpark in bedrijf zijnde omroepzenders en de verspreiding van het signaal in het korte en verdere veld.

Voor de goede orde: daarbij gaat het om zowel publieke als commerciële radio-omroepen, zowel met landelijk als niet-landelijk bereik en gaat het dus ook mede om de door de minister van EZ en de minister van OCW bij wet aangewezen calamiteitenzenders waarvoor volledige en ongeschonden dekking noodzakelijk is. Dat geldt voor de andere zenders niet minder omdat zij, zoals gezegd, voor hun positie op de radiomarkt en de radioreclamemarkt direct afhankelijk zijn van het realiseren van het optimale bereik van hun frequenties.

Toename storingshinder

Voorts kan verwacht worden dat ernstige storingshinder kan optreden als gevolg van effecten van scattering. Eenvoudig samengevat, komt dat er op neer dat zowel de radiogolven die vanaf het zenderpark in Zeewolde verspreid worden, als die van elders af komen, zullen kaatsen op de roterende wieken van de windmolens en daardoor afstralen op plaatsen waar zij niet beoogd zijn. Ook hierbij gaat het niet alleen om de radiogolven die vanaf het zenderpark in Zeewolde verspreid worden, maar ook om de golven die van andere masten naar de noordelijke delen van Nederland toegezonden worden: die gevolgen bevinden zich immers ook op de hoogte waarop de rotorbladen zich bevinden en kaatsen daar dus (ook) op af.

Een en ander kan resulteren in een toename van storingen in een royale cirkel rondom de windmolens, een verstoring van de verspreiding van radiosignalen, maar zeker ook de ontvangst daarvan door de consument, en een verhoging van de veldsterkte op de voor het algemeen publiek toegankelijke plaatsen. Of en in welke mate dat resulteert in veldsterktes die boven de door de wetgever vastgestelde waarden voor immuniteit en gezondheid uitkomen, is zonder nader onderzoek niet voldoende te bepalen. Datzelfde geldt voor de impact van scattering en de storingen die als gevolg daarvan zullen ontstaan.

Degradatie of gebruiksonmogelijkheid straalverbindingen niet onderzocht en onaanvaardbaar

Naast de mogelijke storingsproblemen die de windturbines kunnen opleveren voor uitzendingen via de ether, zal er bij de plaatsing van de turbines in elk geval ook rekening moeten worden gehouden met de huidige en toekomstige straalverbindingen. Een straalverbinding is een radioverbinding tussen twee antennes, welke geplaatst zijn op twee verschillende zendmasten. Om de straalverbinding te kunnen laten functioneren moet er een vrije "zichtlijn" zijn tussen de twee betrokken antennes (punt A en punt B). Straalverbindingen zijn een wezenlijk onderdeel van elk radiodistributienetwerk (de backbone) en vormen

een belangrijke schakel in de aanvoer van signaal en de hoge beschikbaarheid, die omroepuitzendingen eisen; die hoge beschikbaarheid is op haar beurt weer essentieel voor het kunnen informeren van burgers middels de radioprogramma's (onder meer calamiteitenfunctie) en natuurlijk, voor de commerciële positie van publieke en private radiostations op de radiomarkt- en de radioreclamemarkt.

De beschikbaarheid van omroepuitzendingen is bovendien gegarandeerd in de tussen de radiostations en ons bedrijf gesloten distributieovereenkomsten, waarmee een direct contractueel belang bestaat bij het bieden van de aangeboden beschikbaarheid en het voorkomen van onderbreking daarvan, bv. als gevolg van een blokkade via de vrije zichtlijn waarvan straalverbindingen afhankelijk zijn. In casu is dat risico aanwezig, vanwege het aantal grote turbines dat geplaatst wordt en het feit, dat hun hoogte groter is dan van de zendmasten waartussen de straalverbindingen lopen. Het is dan ook om deze redenen noodzakelijk, dat de straalpaden voldoende vrij gehouden worden over de vereiste minimale breedte die dat vraagt, dat daarmee rekening gehouden wordt bij de verdere invulling van de plannen en dat aanvrager, vergunningverlenende instantie en ons bedrijf (alsmede eventueel hun klanten) hierover afdoende en tijdig overleg voeren.

Uit de conceptnotitie blijkt niet dat de aanwezigheid van bestaande en toekomstige straalverbindingen in de nabijheid van het windpark in de voorbereiding betrokken zijn of worden. Daarmee worden niet alle relevante feiten en omstandigheden bij de voorgenomen vergunningverlening betrokken. Uit niets blijkt of er concreet onderzoek is gedaan naar de huidige stand van zaken.

Onderzoek en overleg noodzakelijk

Wanneer de hierboven geschetste effecten niet worden onderzocht en niet worden meegenomen in de planvorming, wordt er onvoldoende zorgvuldigheid betracht bij de voorbereiding van de vergunningen en gehandeld in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel conform artikel 3:2 Awb.

BP is dan ook van mening, dat er nader onderzoek moet worden gedaan naar de negatieve effecten die de voorgenomen plaatsing van de windturbines zal veroorzaken op de verspreiding en ontvangst van radiosignalen. Daarbij dient BP als betrokken zenderoperator vanaf de eerste stap betrokken te worden; BP (en haar klanten) kunnen immers bij uitstek beoordelen of aantasting van dekking, bereik en toename van storingen bedrijfseconomisch aanvaardbaar of niet-aanvaardbaar zijn en welke materiële betekenis dit heeft voor de frequentierechten van de omroepen en het kunnen bereiken van de luisteraars, de invloed op de bestaande contracten tussen ons bedrijf en haar klanten en de daarin opgenomen prestatieverplichtingen alsmede de uitoefening van de bij wet toegekende calamiteitenfuncties voor betrokken omroepen.

Voor de volledigheid wordt op dit punt opgemerkt dat de problematiek waar BP en haar klanten zich voor gesteld zien, zich niet laat oplossen door nadien het verweer van planschade. Wellicht kan dat op enkele punten een oplossing bieden, maar zeker niet op alle punten, zoals hierna nog wordt toegelicht.

In alle gevallen – dus ongeacht de uitkomst van de vervolgstappen en te plegen onderzoeken – zullen er garanties moeten worden geboden aan zowel BP als haar klanten, dat door de plaatsing van beoogde windturbines geen sprake zal zijn van degradatie van straalverbindingen, afname of degradatie van dekking en bereik en zal een voorziening getroffen moeten worden voor de toegenomen storingen op en door de radiogolven. Daarnaast zullen garanties geboden moeten worden door de beoogde

vergunninghouders omtrent de immunititeit van hun installaties tegen hogere veldsterktes, afkomstig van het zenderpark in Zeewolde. Wij nodigen u graag uit om over de formulering van deze garanties nader met ons te overleggen.

Ik verzoek u om mij te bevestigen dat u bereid bent om op een zo kort mogelijke termijn met mijn bedrijf in overleg te treden over de plannen met betrekking tot het windmolenpark, zodat wij gezamenlijk met de aanvrager van de vergunning, de provincie, de overige betrokken overheden en eventuele andere betrokkenen kunnen werken aan een gedegen onderzoek naar de effecten van de te plaatsen windturbines en een inpassing van de turbines waarmee storingshinder van de omroepfrequenties wordt voorkomen en die de vrije straalpaden garanderen. Deze bevestiging zie ik graag schriftelijk op een zo kort mogelijke termijn tegemoet.

Bevestiging belanghebbende

Tenslotte verzoek ik u vriendelijk om mij met een enkel woord schriftelijk te bevestigen, dat BP wordt aangemerkt als belanghebbende in het onderhavige dossier en door de provincie steeds tijdig zal worden geïnformeerd over nieuwe ontwikkelingen in het dossier.

Hoogachtend,

advocaat in dienstbetrekking

Verzonden: Woensdag 23 december 2015 16:43
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windpark Zeewolde: voornemen milieueffectrapport

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier

Uw reactie

Zie bijlage.

Reactie

Van:

Aan Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt windpark Zeewolde
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Almere, 23 december 2015

Onderwerp: Zienswijze „Conceptnotitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde“

Bijlagen: ingediende zienswijze Ontwerp regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland en bijhorende Plan MER toe te passen op Conceptnotitie windpark Zeewolde.

Als eigena(a)r(en) / bewoner(s) van _____, zijn wij direct belanghebbende bij uw „Conceptnotitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde“. Middels dit schrijven geven wij onze zienswijzen op uw notitie.

De gemeente Almere onderschrijft het Regioplan (nog) niet

In uw notitie schrijft u op bladzijde 14: De gemeente Almere kan zich vinden in het Ontwerp-Regioplan voor wat betreft het windpark Zeewolde. Dit standpunt zal nog bestuurlijk worden bekrachtigd. Tegen deze bewering maak ik bezwaar omdat wij op 16 december jl. van de gemeente Almere hebben begrepen dat zij een zienswijze hebben ingediend op het Ontwerp regioplan.

Regioplan is nog niet vastgesteld en kan dus nog geen kader voor uw notitie zijn

In uw notitie schrijft u op bladzijde 13: „*Het Rijk neemt het provinciaal beleid als uitgangspunt bij de projecten voor windenergie waarvoor hij het bevoegd gezag is. Dat geldt ook voor het onderhavige project Windpark Zeewolde.*“ In uw notitie schrijft u op bladzijde 14: *‘Windpark Zeewolde is het project voor deelgebied Zuid. Het Regioplan vormt het kader voor de ontwikkeling van windpark Zeewolde.’* Het regioplan was d.d. 21 september 2015, de datum van uw notitie, nog niet vastgesteld. In oktober 2015 is het ONTWERP regioplan gepubliceerd en ter inzage gelegd tot 4 december 2015. Wij maken bezwaar tegen de uitgangspunten en de plaatsingszones zoals genoemd in uw notitie omdat het Regioplan nog niet definitief is vastgesteld en dus de kaders voor uw notitie nog niet zijn vastgesteld.

De effecten van Het Windpark Zeewolde op de grens van Almere raken ook en met name de inwoners van Almere. De inwoners van Almere en Almere Hout zijn niet actief geïnformeerd dat verbaast ons omdat zij direct belanghebbenden zijn.

Ook zijn er ruim 300 zienswijzen ingediend die nog niet zijn verwerkt in het regio plan. De wettelijke geregelde beginselen van behoorlijk bestuur zijn dus nog niet geregeld.

Indien u van mening bent dat het juridisch wel mogelijk is uw notitie reeds te publiceren, voordat het regioplan definitief is vastgesteld, dan verklaren wij hierbij dat al onze bezwaren tegen het regioplan ook van toepassing zijn op uw notitie Reikwijdte en detailniveau. In de bijlage treft u onze zienswijze op het Ontwerp Regioplan Windenergie Zuidelijke en Oostelijk Flevoland.

Indien hoge molens dan minder molens maar met een groter vermogen (7,5 MW)

Op blz. 19 van uw notitie wordt de voorgenomen activiteit van de Ontwikkelvereniging Zeewolde beschreven. “*De doelstelling van het windpark is: De realisatie van een nieuw windpark van circa 100 moderne turbines (met vermogens tussen circa 2 MW en 4 MW);*” “Op blz 22 van uw notitie benoemd u Alternatief 1: Maximaal grootte turbines, waarbij molens tot 220 meter tiphoogte in de plaatsingszones worden voorzien.

Wij maken bezwaar tegen het maximaliseren van de hoogtes, zonder het maximaliseren van het vermogen en het verminderen van het totaal aantal molens. Vanuit het oogpunt van opschalen en saneren is het wenselijk deze variant te onderzoeken op effecten en opbrengsten. Er zijn bestaande turbines tot 195 meter tiphoogte op de markt met een vermogen van 7,5 MW. Een alternatieve variant van minder windmolens maar met een hoger vermogen (7,5 MW) ontbreekt nu in uw notitie. Deze optie geeft de mogelijkheid om binnen het plangebied Zeewolde in totaal met minder molens toe te kunnen en mogelijk daardoor ook met minder plaatsingszones toe te kunnen. Vanuit het perspectief van de inwoners van Almere, Huizen, Blaricum en de toekomstige inwoners van de Oosterwold is het wenselijk een variant op te nemen en te onderzoeken waarin de plaatsingszone langs de A27 vervalt en bijvoorbeeld de derde plaatsingszone parallel aan de A27 wordt voorzien van 7,5 MW turbines. Hiermee wordt een zelfde opgesteld vermogen behaald en wordt een veel grote afstand tot dicht bewoond gebied bereikt. Hiermee wordt voorkomen dat tienduizenden inwoners in de directe omgeving (< 1,5 km) hinder ondervinden (geluid, slagschaduw en omgeven door (knipperende) obstakelverlichting). Ook als deze hinder binnen de wettelijke kaders blijft is er nog steeds sprake van hinder. Het doel moet zijn nu de meest optimale situatie te onderzoeken, waarin sprake is van zo min mogelijk hinder.

Alternatief 1 omvat hogere molens (220 m) dan volgens het regioplan als maximum wordt gehanteerd.

In de plan MER van, en het Ontwerp Regioplan Windenergie Flevoland worden uitsluitend molens tot een hoogte van 195 meter (tiphoogte) genoemd en onderzocht. In uw notitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde wordt een alternatief Variant 1 genoemd met windmolens tot een tiphoogte van 220 meter. Wij maken bezwaar tegen de hoogte van 220 meter in alternatief 1 omdat deze niet aansluiten op de uitgangspunten van het Regioplan en de bijbehorende plan MER.

Doorberekenen van het effect op de elektriciteitsopbrengst van mitigerende maatregelen tegen slagschaduw

Een belangrijk bijkomend voordeel van bovengenoemde plaatsingsvariant (hoge molens met groot vermogen ten noorden van Oosterwold en geen plaatsingszone langs de A27) is dat de windmolens minder slagschaduw veroorzaken, waardoor een opbrengst wordt bereikt. Windmolens in de zone langs de A27 zullen in de praktijk vanwege de slagschaduw in dichtbevolkt gebied (Almere Hout, Oosterwold en Almere Buiten) op jaarbasis aanzienlijk minder uren kunnen draaien. Dit effect moet verdisconteerd worden in de berekeningen van de elektriciteitsopbrengst van de varianten in uw MER.

Effecten grond-lucht- en geluidstrillingen

Wij maken ons zorgen over infrasone trillingen zoals grond-, lucht- en geluidstrillingen het zogenaamd "infrageluid" wat voor sommige mensen en bepaalde diersoorten hoorbaar en voelbaar als laagfrequent geluid is. In het plan staat genoemd dat dit wordt onderzocht. We willen met nadruk vragen hiernaar gedegen en onafhankelijk onderzoek te doen.

Zwaarder belang dichtbevolkt gebied wordt niet onderkend

Er wordt in uw notitie geen enkel onderscheid gemaakt tussen de plaatsingszones in dichtbevolkt gebied (Almere Hout en Oosterwold e.o.) en de andere zones in veel minder dichtbevolkt gebied. Hiertegen maken wij bezwaar omdat het voor een goede beoordeling van de invloed op de LEEF omgeving relevant is hoeveel mensen in een gebied LEVEN. Hinder voor enkele tienduizenden inwoners dient in uw MER zwaarder te worden gewogen dan de hinder voor enkele honderden. Er dient in de MER daarom onderscheid te worden gemaakt tussen het gebied Oosterwold e.o. en de andere plaatsingszones.

Leefomgeving hoort het zwaarst te worden gewogen

In uw notitie benoemt u een aantal aspecten waarop de twee genoemde varianten onderling worden vergeleken. Er wordt echter geen onderscheid aangegeven in het gewicht dat deze aspecten hebben. Hiertegen maken wij bezwaar omdat de LEEFomgeving, lees de leefbaarheid, het zwaarste gewicht behoort te hebben.

Obstakelverlichting dient als volwaardig aspect onder leefomgeving te worden beoordeeld.

In uw notitie wordt de obstakel verlichting als een sub-aspect onder het criterium landschap beoordeeld. Hiertegen maken wij bezwaar omdat in de praktijk blijkt dat obstakelverlichting leidt tot ernstige hinder voor omwonenden. Het Alexiapark heeft geleerd dat obstakelverlichting als zeer irritant wordt ervaren. Juist bij extreem hoge molens heeft obstakelverlichting een impact op een veel groter gebied. Het is daar noodzakelijk dat het effect van obstakelverlichting als volwaardig aspect onder het hoofdstuk leefomgeving dient te worden beoordeeld, en niet als sub aspect van het criterium landschap.

De geplande opschaling naar 100 grote tot extreem grote windturbines in het plangebied Zeewolde is van een unieke schaal en omvang in Nederland. Het feit dat dit wordt gepland in een dichtbevolkt gebied waar vele tienduizenden mensen wonen en gaan wonen vraagt een zeer grote zorgvuldigheid van de overheid, waarbij de leefbaarheid voor de inwoners van de directe omgeving van het plangebied zwaar dient mee te wegen. Graag verzoeken wij u om gelet op bovenstaande argumenten, de juiste afwegingen te maken en in een herziende notitie Reikwijdte en detailniveau Windmolen Park Zeewolde het belang van de inwoners van Almere, Huizen en Blaricum (Blaricummermeent) zwaarder mee te wegen.

Graag willen wij u danken voor de gelegenheid onze zienswijzen te kunnen geven en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Bijlage ingediende zienswijze Ontwerp regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland en bijhorende Plan MER.

Van de Belangenvereniging Almere Hout (B.A.H.)
Almere Hout

Aan Provincie Flevoland
Postbus 55
8200 AB Lelystad

Almere Hout, 2 december 2015

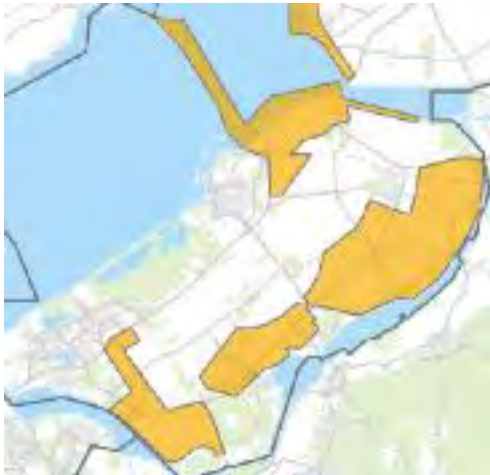
Onderwerp: Zienswijze ontwerp „Regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland“ en „plan MER voor het Regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland“

Geacht provinciaal bestuur,

Als Belangenvereniging Almere Hout en inwoners van Almere Hout zijn wij direct belanghebbende bij uw ontwerp „Regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland“, deelgebied Zuid. Middels dit schrijven geven wij u onze zienswijzen op het plan voor deelgebied Zuid en de bijbehorende Milieueffect Rapportage (MER) d.d. 8 september 2015. Voor de goede orde willen wij hierbij vermelden dat wij voorstander zijn van windenergie, mits op zorgvuldige wijze ingepast in onze leefomgeving en rekening houdend met de leefbaarheid.

1. Relatie tussen nationale structuurvisie windenergie op land (2014) en het regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland (2015)

In uw ontwerpplan schrijft u op pagina 10: „Het Regioplan is te beschouwen als een gebiedsgerichte uitwerking van de nationale structuurvisie Windenergie op Land (2014), maar niet beperkt tot de doelstelling voor 2020“. Op pagina 10 van uw plan staat een kaartje afgebeeld uit de nationale structuurvisie windenergie op land. Op pagina 16 is het voorkeursalternatief en de plaatsingszones weergegeven uit uw plan.

Nationale structuurvisie

Ontwerp regioplan windenergie Flevoland

Uw regioplan plan wijkt voor het gebied in Zuid Oost Flevoland af van de nationale structuurvisie. In de nationale structuurvisie wind op land is het zuidelijk deel van Flevoland: Almere ten zuiden van de A27, en het gebied direct gelegen aan het Gooimeer (Industrieterrein Stichtse Kant) en het Eemmeer (het gebied begrensd door de N704 (Eemmeerdijk), N301 en N305) aangewezen als potentieel gebied voor windenergie op land. In uw ontwerpplan is nu niet voorzien in saneren en opschalen van windmolens in bovengenoemd gebied in Flevoland Zuid. In uw ontwerpplan wordt echter ook niet duidelijk of er in dit gebied toch nog sprake kan zijn van een mogelijkheid tot uitbreiding van het aantal windmolens (zonder sanering van bestaande molens), of dat er in dit gebied sprake is van een stand still beginsel gedurende de planperiode. Naar onze mening is uw ontwerp plan niet volledig zonder een duidelijke uitspraak over de status van dit gebied met betrekking tot de capaciteit voor wind op land. Indien voor dit gebied binnen de planperiode wel uitbreiding van de capaciteit aan windmolens mogelijk is dient u dit in uw ontwerp regioplan (en de MER) op te nemen, omdat er anders geen sprake is van sluitend regioplan voor Zuidelijk Flevoland. Indien er voorzien is in een „stand still“ in bovengenoemd gebied (dus geen uitbreiding van het aantal molens) ondersteunen we dat van harte.

2. Uitgangspunten regioplan en MER

In het ontwerpplan staat op pagina 5: De drie nieuwe parken Prinses Alexia, Sternweg en Noordoostpolder zijn goed voor 637 MW, de kleinere molens van de oude generatie samen voor 629 MW. In 2020 moet daar ten minste 124,5 MW netto aan toegevoegd zijn, plus de capaciteit van de dan gesaneerde oudere windmolens. (pg 10): Het (regioplan) beperkt zich echter niet tot 1390,5 MW of het jaar 2020: de aanpak van „opschalen en saneren“ gaat daarna verder.

In de MER staat op pagina 23: „*De opgave voor vervanging en nieuwbouw komt hiermee op netto afgerond tenminste 750 MW voor 2020*“. Tenminste“ biedt ruimte voor nieuwbouw windmolens tot een totaal van meer dan 750 MW.

Op pagina 31 van de MER staat: „*Inmiddels is gebleken dat het voor de financiële haalbaarheid van de gehele herstructurering wenselijk kan zijn dat meer dan 750 MW wordt gerealiseerd. Hoeveel MW meer nodig is om te komen tot financiële haalbaarheid is echter niet eenduidig vast te stellen.*“

Concreet wordt hiermee in zowel het regioplan als de MER aangegeven dat er geen bovengrens wordt gesteld aan opgesteld vermogen aan windenergie in het ontwerp regioplan Zuidelijk en Oostelijk Flevoland en de MER. Doordat de windmolens in enkele lijnopstellingen worden geplaatst en doordat de totale lengte van deze lijnopstellingen 144 kilometer bedraagt in de voorkeursvariant is de enige mogelijkheid om meer vermogen te realiseren het plaatsen van hogere windmolens met het grootste vermogen (type M en L in de MER). Er wordt nu een maximale ruimte geboden aan de projectontwikkelaars van een plaatsingsgebied, wat zal resulteren in het optimaliseren van het economische rendement, te weten het plaatsen van de grootst mogelijke molens (195 m / 220 tip). In de MER is dit niet als scenario doorgerekend op de milieueffecten in de voorkeursvariant van de plaatsingsgebieden. Hiermee is uw MER feitelijk onvolledig.

3. Geen gedifferentieerde uitgangspunten per plaatsingszone

In uw regioplan worden alle plaatsingszones gelijkgeschakeld op het punt van de uitgangspunten. In alle plaatsing zones (m.u.v. zones rond vliegveld Lelystad) is een maximalisering van het opgesteld vermogen (lees plaatsen van de grootste molens) toegestaan. De milieueffecten in de MER zijn voor het totale plan beoordeeld en niet per plaatsingsgebied. De plaatsingszones zijn echter uniek en verschillen onderling sterk qua invloed op de omgeving en omwonenden. Naar onze mening is het daarom niet correct dat er niet per plaatsingszone een beoordeling van de effecten is gemaakt, waarop dan gebied specifieke uitgangspunten worden vastgesteld op het gebied van maximale hoogtes en minimaal op te stellen totaal vermogen wordt vastgesteld. Dit zou voor alle betrokkenen ook in een vroeg stadium duidelijkheid en houvast bieden. Voor specifieke zones bij het vliegveld is er wel concrete hoogtebeperking. Daarmee is duidelijk dat hoogtebeperkingen in dit stadium van de planvorming wel gesteld kunnen worden. Dat zou in dit stadium dus ook voor plaatsingszones in en nabij woongebieden (o.a. Oosterwold) ook kunnen, zodat de leefbaarheid in deze gebieden op voorhand beter gewaarborgd wordt. Om deze redenen maken wij bezwaar tegen het feit dat uw regioplan geen aanvullend onderscheid in de plaatsingszones maakt, o.a in of nabij woongebieden, in de vorm van hoogtebeperking en maximaal op te stellen vermogen in een zone.

Voor de drie plaatsingszones ten noord-oosten van de A27, die in de directe nabijheid van (toekomstige) woongebieden (< 1,5 km) liggen is een maximale tip hoogte van minder dan 150 meter noodzakelijk om een leefbare situatie te behouden. Zo wordt ook voorkomen dat de woonwijken Hout, Buiten en Oosterwold in Almere omgeven worden door obstakelverlichting in de nacht.

4. Plaatsingszones ten noord-oosten van de A27

In uw ontwerp regioplan zijn drie plaatsingszones voorzien nabij Almere.

Voor de inwoners van Almere Hout, -Buiten en Oosterwold (woonwijk met 15.000 woningen in ontwikkeling), Huizen en Blaricum (woonwijk Blaricummeermeent in aanbouw) zijn de 3 plaatsingszones ten noordoosten van de A27 relevant. Voor deze plaatsingszones geldt een ashoogte van minimaal 90 meter, maar er wordt geen hoogte beperking gesteld. Concreet betekent dit dat in deze zones een groot aantal windmolens met een tiphoogte tot 195-220 meter mogelijk wordt gemaakt. Hiertegen maken wij bezwaar.

Voor de inwoners van Almere Hout, -Buiten en Oosterwold (woonwijk met 15.000 woningen in ontwikkeling), Huizen en Blaricum (woonwijk Blaricummeermeent in aanbouw) heeft dit een in Nederland ongeëvenaarde impact op de directe leefomgeving en leefbaarheid van vele duizenden inwoners die in de MER niet specifiek is beoordeeld voor deze gebieden. Ter overweging en vergelijk, in Medemblik staat slechts 1 windmolens van 195 meter, waarvan de wethouder publiekelijk heeft getuigd dat hij spijt heeft van deze beslissing.

5. De visualisaties in de MER zijn volledig ontoereikend om de impact op het landschap te beoordelen.

Een belangrijke doelstelling voor de provincie luidt: „*Het uiteindelijke resultaat is een mooier landschap*” (pag. 6 regioplan).

De gemeenten Huizen, Eemnes, Blaricum en Naarden hebben in 2013 hun zorgen geuit over de impact van de geplande opschaling van windmolens op het landschap. In de „*Antwoordnota Notitie Reikwijdte en Detailniveau ten behoeve van het planMER Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland*” verwijst de Provincie deze bewaarschrijvers naar een 3D-model waarin de effecten van windparken op het landschap gemodelleerd zullen worden. Aan dit 3D model mogen dus hoge eisen worden gesteld omdat zowel de Provincie als de gemeenten een mooier landschap tot doel hebben.

In de MER zijn de resultaten van deze visualisaties als volgt en op onderstaande schaal weergegeven voor een gezichtspunt langs de A27.

Figuur 6.4b: grote turbinetype (standpunt 6)

Figuur 6.4c: kleine turbinetype (standpunt 6)

In de MER wordt niet gedefinieerd wat het grote en het kleine turbinetype is.

Figuur 5.7: Zicht vanaf de A27 op het open middengebied (turbines met ashoogte 67 m, rotordiameter 8

Bovenstaande foto uit de MER van de huidige situatie met “kleine” molens (107 meter tiphoogte) langs de A27 laat echter duidelijk zien dat het 3D visualisatie model tekort schiet om de werkelijkheid te verbeelden. De grootste molen in de visualisatie lijkt nu gelijk aan de kleine molen in de werkelijkheid. Dit is een gevolg van de wijze waarop de uitgangspunten in de visualisatie zijn gekozen. In de werkelijkheid zal de beleving van het windmolen park ten Noord Oosten van de A27 minder gunstig zijn dan nu in de visualisaties wordt gesuggereerd.

Onze bezwaren tegen de gebruikte 3D visualisaties zijn:

- Afbeeldingen van 13 x 8 cm geven geen representatief beeld van de landschapsbeleving in werkelijkheid.
- De gekozen standpunten en beeldhoek zijn van grote invloed op de perceptie van de visualisatie. Met andere woorden als er bewust afstand wordt gehouden en een groothoek wordt gebruikt lijkt alles kleiner.
- In de visualisaties worden geen herkenbare referenties voor de schaal gehanteerd zoals een mens en een auto. Hierdoor lijkt alles in een open landschap van gelijke grootte en is de impact van schaalvergroting moeilijk in te schatten. In de werkelijkheid zijn onze hersenen heel goed in staat de schaal te beoordelen in relatie tot de omgeving, op deze visualisaties echter niet.
- Vanaf de zuidkant van de Flevopolder wordt volstaan met 1 visualisatie vanaf de kust van Huizen. Hierbij is gekozen voor een positie vanaf de Zomerkade, welke het verst weg is gelegen van het gebied langs de A27. Huizen (Harderwijkerzand) en de Blaricummermeent nabij de Stichtse Brug zouden voor een eerlijke beoordeling van de visuele impact van de windmolens ten noord oosten van de A27 de enige juiste locaties zijn. Deze locaties liggen bijna 2 kilometer dichter bij de geplande plaatsingszones langs de A27. Het is voor een goede beoordeling op de omgeving ook wenselijk visualisaties toe te voegen vanaf Spakenburg en de Eempolder, deze ontbreken. Verder zijn er in de MER geen visualisaties vanuit de bebouwde kom in Almere (Hout en Buiten) uitgevoerd. Al deze ontbrekende visualisaties tezamen maken dat de in de MER gepresenteerde beoordeling van beleving vanuit de polder en de omgeving ontoereikend en ongefundeerd is.
- Er wordt gebruik gemaakt van een statische presentatie in plaats van een bewegende 3D presentatie (draaiende molen en een bewegend standpunt). In deze tijd van bijna onbegrensde digitale technieken is het 3D model van een welhaast simplistisch niveau. Een virtuele 3D animatie waar de toeschouwer zelf een virtuele reis maakt door het gebied zou een aanzienlijk betrouwbaarder beeld geven van de impact op het landschap.

6. De doelstelling van een mooier landschap wordt niet behaald en de beoordeling van de landschappelijke impact in de MER is niet transparant

(Nogmaals) Een belangrijke doelstelling voor de provincie luidt: „*Het uiteindelijke resultaat is een mooier landschap*” (pag. 6 regioplan). De provincie gaat er hierbij vanuit dat grote molens nu eenmaal de toekomst zijn en dat deze beter in lijnopstellingen kunnen worden geplaatst, ook in meerdere rijen achter elkaar. Losse molens zouden het beeld te zeer verstoren. Nergens wordt echter getoetst of deze aanname ook wordt bereikt en er dus inderdaad sprake is van een „mooier landschap”.

Bij de afweging van de opstellingsvarianten (natuur, landschap, opbrengst en polder variant) is wel onderling een vergelijk gemaakt op de invloed op het landschap, maar de wijze waarop de beoordeling tot stand is gekomen wordt niet gepresenteerd en is dus niet transparant. Juist hier zou verwacht mogen worden dat er op basis van een groot aantal visualisaties per variant een onderlinge vergelijking wordt gepresenteerd.

Tegen de beoordeling van de impact op het landschap in de MER maken wij bezwaar omdat deze niet navolgbaar en transparant is. Ook is niet aangetoond dat de gekozen opstelling (polder variant) leidt tot een mooier landschap.

7. De visuele impact van nachtelijke obstakelverlichting is onvoldoende onderzocht

Windmolens met een tiphoogte boven de 150 meter moeten worden voorzien van obstakelverlichting. De opschaling naar molens van 157 en 195 meter maakt het mogelijk dat er in totaal in de polder tussen 220 en 280 molens obstakel verlichting krijgen. In het windpark Zuidlob bij Zeewolde staan op dit moment 36 windmolens met obstakelverlichting. Deze hebben reeds een grote impact op de omgeving. Sinds enige tijd brandt de verlichting in de Zuidlob permanent (overdag wit, s' nachts rood), wat een aanzienlijke verbetering is ten opzichte van de situatie waarin de verlichting a-synchroon knipperde. Deze verlichting in Zeewolde is tot in Amsterdam (30 kilometer) zichtbaar. De geplande opschaling in het regioplan betekent dat op termijn in Flevoland 250 tot 300 windmolens s' nachts een rood licht voeren, waardoor feitelijk de hele horizon van de polder gevuld is met rode lichten. Deze impact is uniek in Nederland en heeft een enorme visuele uitstraling in (de ruime omtrek van) de polder. Dit is feitelijk onacceptabel en wordt in de MER zwaar onderschat en onvoldoende als ernstig probleem onderkent. In de MER wordt de visuele beleving in de nachtperiode slechts op 1 plaatje weergegeven, voor 1 variant, vanuit 1 gezichtspunt (Harderwijk, richting de A27). Harderwijk ligt op ca 15 km van de plaatsingszone omgeving A27. Het is overigens evident dat de werkelijke waarneembaarheid van de obstakelverlichting op grote afstand vele malen hoger is dan uit onderstaande visualisatie blijkt. De visuele impact op kortere afstanden is in de MER geheel niet beoordeeld door middel van een visualisatie.

Figuur 6.6c: Alternatief O 150, nachtperiode (standpunt 9)

De beoordeling in de MER van de invloed van de obstakel verlichting op de beleving in de nachtperiode gezien vanuit de polder en de omgeving van de polder is totaal ontoereikend.

8. Er worden in de ruimtelijke uitgangspunten voor de plaatsingszones geen eisen gesteld aan de uitvoering van de obstakelverlichting.

De visuele impact van honderden continue brandende obstakelverlichtingen in de polder is zeer groot. De impact van honderden a-synchroon knipperende lichten is echter nog vele malen erger en desastreus te noemen. Desondanks wordt in de MER geheel niet ingegaan op het verschil in beleving van de verschillende uitvoeringsvarianten van nachtelijke obstakelverlichting. Het doel van de ruimtelijke uitgangspunten voor de plaatsingsgebieden in het regioplan is om voor heel Flevoland een uniforme omgevingskwaliteit te bereiken. In het regioplan worden echter geen uitvoeringseisen aan obstakel verlichting gesteld. Dat is een ernstige omissie omdat hierdoor de mogelijkheid wordt geboden voor verschillende uitvoeringen in de verschillende plaatsingszones waardoor het totaal beeld in Flevoland in de nacht nog dramatischer wordt.

Aanvullende vragen en opmerkingen:

1. Wat is de reden dat Flevoland onevenredig veel belast wordt met windturbines vergeleken met de rest van Nederland en waarom wil de politiek in Flevoland zo graag dat dit een echte “ windprovincie” is?
2. Waarom onderzoekt men geen mix met andere duurzame energie bronnen zoals bijvoorbeeld zonenergie etc. op dezelfde wijze als Almere met het plan „Energie Werkt“?
3. Waarom is precies op de grens Almere-Zeewolde een plaatsingsgebied gekozen, dit werkt in de hand dat de gemeente Zeewolde hun windmolens zover mogelijk bij hun eigen woonkernen vandaan kan plaatsen ten koste van de bewoners van Almere?
4. Wat is de reden geweest om het zogenaamde voorkeurs alternatief (het poldermodel) naar voren te schuiven , terwijl het Regioplan juist aangeeft dat het alternatief landschap en ook het alternatief natuur op veel punten veel gunstiger zijn.

Graag verzoeken wij u om gelet op bovenstaande argumenten, de juiste afwegingen te maken in het belang van de inwoners van Flevoland én de haar omliggende gemeenten. Daarom verzoeken wij u de Milieu Effect Rapportage opnieuw uit te laten voeren en aansluitend uw regioplan te herzien rekening houdend met de in onze zienswijzen aangedragen argumenten.

Tot slot wil ik u erop wijzen dat u in uw regioplan schrijft dat u diverse belangenbehartigers en windverenigingen actief heeft betrokken in het totstandkomingsproces. Helaas heeft u verzuimd om ook bewonersgroepen uit Almere en omliggende gemeenten (o.a. Huizen) te benaderen, noch uit te nodigen voor de door u georganiseerde bewonersavonden. Dit is mijns inziens vreemd als u tegelijkertijd in uw regioplan schrijft dat u streeft naar maatschappelijk draagvlak. Om deze reden verzoeken wij u met klem om onze Belangenvereniging Almere Hout en Stop Windmolens Gooimeer in de vervolgfase nadrukkelijk uit te nodigen.

Wij zullen een weliswaar kritische maar ook constructieve inbreng leveren en zijn zoals eerder gezegd geen tegenstanders van windmolens, mits op zorgvuldige wijze ingepast in onze leefomgeving en rekening houdend met de leefbaarheid van alle inwoners in de hele regio. Graag willen wij u danken voor de gelegenheid onze zienswijzen te kunnen geven en zie uw reactie met belangstelling tegemoet.

Namens het bestuur van de **Belangenvereniging Almere Hout**
Met vriendelijke groet,

Van de Belangenvereniging Almere Hout (B.A.H.)
Secretariaat Belangenvereniging

Aan Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt windpark Zeewolde
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Almere Hout, 23 december 2015

Onderwerp: Zienswijze 'Conceptnotitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde'

Bijlagen: ingediende zienswijze Ontwerp regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland en bijhorende Plan MER toe te passen op Conceptnotitie windpark Zeewolde.

Als de Belangen Vereniging Almere Hout (B.A.H), en mede namens vele honderden inwoners van Almere Hout, vertegenwoordigd in de Belangen Vereniging Almere Hout zijn wij direct belanghebbende bij uw 'Conceptnotitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde'. Middels dit schrijven geven wij onze zienswijzen op uw notitie.

De gemeente Almere onderschrijft het Regioplan (nog) niet

In uw notitie schrijft u op bladzijde 14: De gemeente Almere kan zich vinden in het Ontwerp-Regioplan voor wat betreft het windpark Zeewolde. Dit standpunt zal nog bestuurlijk worden bekrachtigd. Tegen deze bewering maak ik bezwaar omdat wij op 16 december jl. van de gemeente Almere hebben begrepen dat zij een zienswijze hebben ingediend op het Ontwerp regioplan.

Regioplan is nog niet vastgesteld en kan dus nog geen kader voor uw notitie zijn

In uw notitie schrijft u op bladzijde 13: *'Het Rijk neemt het provinciaal beleid als uitgangspunt bij de projecten voor windenergie waarvoor hij het bevoegd gezag is. Dat geldt ook voor het onderhavige project Windpark Zeewolde.'* In uw notitie schrijft u op bladzijde 14: *'Windpark Zeewolde is het project voor deelgebied Zuid. Het Regioplan vormt het kader voor de ontwikkeling van windpark Zeewolde.'* Het regioplan was d.d. 21 september 2015, de datum van uw notitie, nog niet vastgesteld. In oktober 2015 is het ONTWERP regioplan gepubliceerd en ter inzage gelegd tot 4 december 2015. Wij maken bezwaar tegen de uitgangspunten en de plaatsingszones zoals genoemd in uw notitie omdat het Regioplan nog niet definitief is vastgesteld en dus de kaders voor uw notitie nog niet zijn vastgesteld.

De effecten van Het Windpark Zeewolde op de grens van Almere raken ook en met name de inwoners van Almere. De inwoners van Almere en Almere Hout zijn niet actief geïnformeerd dat verbaast ons omdat zij direct belanghebbenden zijn.

Ook zijn er ruim 300 zienswijzen ingediend die nog niet zijn verwerkt in het regio plan. De wettelijke geregelde beginselen van behoorlijk bestuur zijn dus nog niet geregeld.

Indien u van mening bent dat het juridisch wel mogelijk is uw notitie reeds te publiceren, voordat het regioplan definitief is vastgesteld, dan verklaren wij hierbij dat al onze bezwaren tegen het regioplan ook van toepassing zijn op uw notitie Reikwijdte en detailniveau. In de bijlage treft u onze zienswijze op het Ontwerp Regioplan Windenergie Zuidelijke en Oostelijk Flevoland.

Indien hoge molens dan minder molens maar met een groter vermogen (7,5 MW)

Op blz. 19 van uw notitie wordt de voorgenomen activiteit van de Ontwikkelvereniging Zeewolde beschreven. “ *De doelstelling van het windpark is: De realisatie van een nieuw windpark van circa 100 moderne turbines (met vermogens tussen circa 2 MW en 4 MW);* “
Op blz 22 van uw notitie benoemd u Alternatief 1: Maximaal grootte turbines, waarbij molens tot 220 meter tiphoogte in de plaatsingszones worden voorzien.

Wij maken bezwaar tegen het maximaliseren van de hoogtes, zonder het maximaliseren van het vermogen en het verminderen van het totaal aantal molens. Vanuit het oogpunt van opschalen en saneren is het wenselijk deze variant te onderzoeken op effecten en opbrengsten. Er zijn bestaande turbines tot 195 meter tiphoogte op de markt met een vermogen van 7,5 MW. Een alternatieve variant van minder windmolens maar met een hoger vermogen (7,5 MW) ontbreekt nu in uw notitie. Deze optie geeft de mogelijkheid om binnen het plangebied Zeewolde in totaal met minder molens toe te kunnen en mogelijk daardoor ook met minder plaatsingszones toe te kunnen. Vanuit het perspectief van de inwoners van Almere, Huizen, Blaricum en de toekomstige inwoners van de Oosterwold is het wenselijk een variant op te nemen en te onderzoeken waarin de plaatsingszone langs de A27 vervalt en bijvoorbeeld de derde plaatsingszone parallel aan de A27 wordt voorzien van 7,5 MW turbines. Hiermee wordt een zelfde opgesteld vermogen behaald en wordt een veel grote afstand tot dicht bewoond gebied bereikt. Hiermee wordt voorkomen dat tienduizenden inwoners in de directe omgeving (< 1,5 km) hinder ondervinden (geluid, slagschaduw en omgeven door (knipperende) obstakelverlichting). Ook als deze hinder binnen de wettelijke kaders blijft is er nog steeds sprake van hinder. Het doel moet zijn nu de meest optimale situatie te onderzoeken, waarin sprake is van zo min mogelijk hinder.

Alternatief 1 omvat hogere molens (220 m) dan volgens het regioplan als maximum wordt gehanteerd.

In de plan MER van, en het Ontwerp Regioplan Windenergie Flevoland worden uitsluitend molens tot een hoogte van 195 meter (tiphoogte) genoemd en onderzocht. In uw notitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde wordt een alternatief Variant 1 genoemd met windmolens tot een tiphoogte van 220 meter. Wij maken bezwaar tegen de hoogte van 220 meter in alternatief 1 omdat deze niet aansluiten op de uitgangspunten van het Regioplan en de bijbehorende plan MER.

Doorberekenen van het effect op de elektriciteitsopbrengst van mitigerende maatregelen tegen slagschaduw

Een belangrijk bijkomend voordeel van bovengenoemde plaatsingsvariant (hoge molens met groot vermogen ten noorden van Oosterwold en geen plaatsingszone langs de A27) is dat de windmolens minder slagschaduw veroorzaken, waardoor een opbrengst wordt bereikt. Windmolens in de zone langs de A27 zullen in de praktijk vanwege de slagschaduw in dichtbevolkt gebied (Almere Hout, Oosterwold en Almere Buiten) op jaarbasis aanzienlijk minder uren kunnen draaien. Dit effect moet verdisconteerd worden in de berekeningen van de elektriciteitsopbrengst van de varianten in uw MER.

Effecten grond-lucht- en geluidstrillingen

Wij maken ons zorgen over infrasone trillingen zoals grond-, lucht- en geluidstrillingen het zogenaamd 'infrageluid' wat voor sommige mensen en bepaalde diersoorten hoorbaar en voelbaar als laagfrequent geluid is. In het plan staat genoemd dat dit wordt onderzocht. We willen met nadruk vragen hiernaar gedegen en onafhankelijk onderzoek te doen.

Zwaarder belang dichtbevolkt gebied wordt niet onderkend

Er wordt in uw notitie geen enkel onderscheid gemaakt tussen de plaatsingszones in dichtbevolkt gebied (Almere Hout en Oosterwold e.o.) en de andere zones in veel minder dichtbevolkt gebied. Hiertegen maken wij bezwaar omdat het voor een goede beoordeling van de invloed op de LEEF omgeving relevant is hoeveel mensen in een gebied LEVEN. Hinder voor enkele tienduizenden inwoners dient in uw MER zwaarder te worden gewogen dan de hinder voor enkele honderden. Er dient in de MER daarom onderscheid te worden gemaakt tussen het gebied Oosterwold e.o. en de andere plaatsingszones.

Leefomgeving hoort het zwaarst te worden gewogen

In uw notitie benoemt u een aantal aspecten waarop de twee genoemde varianten onderling worden vergeleken. Er wordt echter geen onderscheid aangegeven in het gewicht dat deze aspecten hebben. Hiertegen maken wij bezwaar omdat de LEEFomgeving, lees de leefbaarheid, het zwaarste gewicht behoort te hebben.

Obstakelverlichting dient als volwaardig aspect onder leefomgeving te worden beoordeeld.

In uw notitie wordt de obstakel verlichting als een sub-aspect onder het criterium landschap beoordeeld. Hiertegen maken wij bezwaar omdat in de praktijk blijkt dat obstakelverlichting leidt tot ernstige hinder voor omwonenden. Het Alexiapark heeft geleerd dat obstakelverlichting als zeer irritant wordt ervaren. Juist bij extreem hoge molens heeft obstakelverlichting een impact op een veel groter gebied. Het is daar noodzakelijk dat het effect van obstakelverlichting als volwaardig aspect onder het hoofdstuk leefomgeving dient te worden beoordeeld, en niet als sub aspect van het criterium landschap.

De geplande opschaling naar 100 grote tot extreem grote windturbines in het plangebied Zeewolde is van een unieke schaal en omvang in Nederland. Het feit dat dit wordt gepland in een dichtbevolkt gebied waar vele tienduizenden mensen wonen en gaan wonen vraagt een zeer grote zorgvuldigheid van de overheid, waarbij de leefbaarheid voor de inwoners van de directe omgeving van het plangebied zwaar dient mee te wegen. Graag verzoeken wij u om gelet op bovenstaande argumenten, de juiste afwegingen te maken en in een herziende notitie Reikwijdte en detailniveau Windmolen Park Zeewolde het belang van de inwoners van Almere, Huizen en Blaricum (Blaricummermeent) zwaarder mee te wegen.

Graag willen wij u danken voor de gelegenheid onze zienswijzen te kunnen geven en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Namens het bestuur van de **Belangenvereniging Almere Hout**

Met vriendelijke groet,

Zie bijlage zienswijze 0008: Bijlage ingediende zienswijze Ontwerp regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland en bijhorende Plan MER.

Verzonden: Woensdag 23 december 2015 21:31
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windpark Zeewolde: voornemen milieueffectrapport

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie:

Uw reactie

Als lid van de windvereniging Zeewolde en als grondeigenaar wil ik u laten weten dat de huidige bekend zijnde paalvergoedingen en bijbehorende regelingen voor mogelijk te plaatsen windmolens voor mij onvoldoende zijn om mijn bedrijfsvoering door het plan van het windpark Zeewolde op lange termijn te laten beïnvloeden.

Reactie

Verzonden: Woensdag 23 december 2015 21:32
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windpark Zeewolde: voornemen milieueffectrapport

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier
Mede namens:

Uw reactie
zie de bijlage

Reactie

Aan Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt windpark Zeewolde
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Almere – Hout , 23 december 2015

Onderwerp: Zienswijze 'Conceptnotitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde'

Bijlagen: ingediende zienswijze Ontwerp regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland en bijhorende Plan MER toe te passen op Conceptnotitie windpark Zeewolde.

Als eigenaar en bewoner van _____, zijn wij direct belanghebbende bij uw 'Conceptnotitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde'. Middels dit schrijven geven wij onze zienswijzen op uw notitie.

De gemeente Almere onderschrijft het Regioplan (nog) niet

In uw notitie schrijft u op bladzijde 14: De gemeente Almere kan zich vinden in het Ontwerp-Regioplan voor wat betreft het windpark Zeewolde. Dit standpunt zal nog bestuurlijk worden bekrachtigd. Tegen deze bewering maak ik bezwaar omdat wij op 16 december jl. van de gemeente Almere hebben begrepen dat zij een zienswijze hebben ingediend op het Ontwerp regioplan.

Regioplan is nog niet vastgesteld en kan dus nog geen kader voor uw notitie zijn

In uw notitie schrijft u op bladzijde 13: *'Het Rijk neemt het provinciaal beleid als uitgangspunt bij de projecten voor windenergie waarvoor hij het bevoegd gezag is. Dat geldt ook voor het onderhavige project Windpark Zeewolde.'* In uw notitie schrijft u op bladzijde 14: *'Windpark Zeewolde is het project voor deelgebied Zuid. Het Regioplan vormt het kader voor de ontwikkeling van windpark Zeewolde.'* Het regioplan was d.d. 21 september 2015, de datum van uw notitie, nog niet vastgesteld. In oktober 2015 is het ONTWERP regioplan gepubliceerd en ter inzage gelegd tot 4 december 2015. Wij maken bezwaar tegen de uitgangspunten en de plaatsingszones zoals genoemd in uw notitie omdat het Regioplan nog niet definitief is vastgesteld en dus de kaders voor uw notitie nog niet zijn vastgesteld.

De effecten van Het Windpark Zeewolde op de grens van Almere raken ook en met name de inwoners van Almere. De inwoners van Almere en Almere Hout zijn niet actief geïnformeerd dat verbaast ons omdat zij direct belanghebbenden zijn.

Ook zijn er ruim 300 zienswijzen ingediend die nog niet zijn verwerkt in het regio plan. De wettelijke geregelde beginselen van behoorlijk bestuur zijn dus nog niet geregeld.

Indien u van mening bent dat het juridisch wel mogelijk is uw notitie reeds te publiceren, voordat het regioplan definitief is vastgesteld, dan verklaren wij hierbij dat al onze bezwaren tegen het regioplan ook van toepassing zijn op uw notitie Reikwijdte en detailniveau. In de bijlage treft u onze zienswijze op het Ontwerp Regioplan Windenergie Zuidelijke en Oostelijk Flevoland.

Indien hoge molens dan minder molens maar met een groter vermogen (7,5 MW)

Op blz. 19 van uw notitie wordt de voorgenomen activiteit van de Ontwikkelvereniging Zeewolde beschreven. “ *De doelstelling van het windpark is: De realisatie van een nieuw windpark van circa 100 moderne turbines (met vermogens tussen circa 2 MW en 4 MW);* “

Op blz 22 van uw notitie benoemd u Alternatief 1: Maximaal grootte turbines, waarbij molens tot 220 meter tiphoogte in de plaatsingszones worden voorzien.

Wij maken bezwaar tegen het maximaliseren van de hoogtes, zonder het maximaliseren van het vermogen en het verminderen van het totaal aantal molens. Vanuit het oogpunt van opschalen en saneren is het wenselijk deze variant te onderzoeken op effecten en opbrengsten. Er zijn bestaande turbines tot 195 meter tiphoogte op de markt met een vermogen van 7,5 MW. Een alternatieve variant van minder windmolens maar met een hoger vermogen (7,5 MW) ontbreekt nu in uw notitie. Deze optie geeft de mogelijkheid om binnen het plangebied Zeewolde in totaal met minder molens toe te kunnen en mogelijk daardoor ook met minder plaatsingszones toe te kunnen. Vanuit het perspectief van de inwoners van Almere, Huizen, Blaricum en de toekomstige inwoners van de Oosterwold is het wenselijk een variant op te nemen en te onderzoeken waarin de plaatsingszone langs de A27 vervalt en bijvoorbeeld de derde plaatsingszone parallel aan de A27 wordt voorzien van 7,5 MW turbines. Hiermee wordt een zelfde opgesteld vermogen behaald en wordt een veel grote afstand tot dicht bewoond gebied bereikt. Hiermee wordt voorkomen dat tienduizenden inwoners in de directe omgeving (< 1,5 km) hinder ondervinden (geluid, slagschaduw en omgeven door (knipperende) obstakelverlichting). Ook als deze hinder binnen de wettelijke kaders blijft is er nog steeds sprake van hinder. Het doel moet zijn nu de meest optimale situatie te onderzoeken, waarin sprake is van zo min mogelijk hinder.

Alternatief 1 omvat hogere molens (220 m) dan volgens het regioplan als maximum wordt gehanteerd.

In de plan MER van, en het Ontwerp Regioplan Windenergie Flevoland worden uitsluitend molens tot een hoogte van 195 meter (tiphoogte) genoemd en onderzocht. In uw notitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde wordt een alternatief Variant 1 genoemd met windmolens tot een tiphoogte van 220 meter. Wij maken bezwaar tegen de hoogte van 220 meter in alternatief 1 omdat deze niet aansluiten op de uitgangspunten van het Regioplan en de bijbehorende plan MER.

Doorberekenen van het effect op de elektriciteitsopbrengst van mitigerende maatregelen tegen slagschaduw

Een belangrijk bijkomend voordeel van bovengenoemde plaatsingsvariant (hoge molens met groot vermogen ten noorden van Oosterwold en geen plaatsingszone langs de A27) is dat de windmolens minder slagschaduw hinder veroorzaken, waardoor een opbrengst wordt bereikt. Windmolens in de zone langs de A27 zullen in de praktijk vanwege de slagschaduw in dichtbevolkt gebied (Almere Hout, Oosterwold en Almere Buiten) op jaarbasis aanzienlijk minder uren kunnen draaien. Dit effect moet verdisconteerd worden in de berekeningen van de elektriciteitsopbrengst van de varianten in uw MER.

Effecten grond-lucht- en geluidstrillingen

Wij maken ons zorgen over infrasone trillingen zoals grond-, lucht- en geluidstrillingen het zogenaamd 'infrageluid' wat voor sommige mensen en bepaalde diersoorten hoorbaar en voelbaar als laagfrequent geluid is. In het plan staat genoemd dat dit wordt onderzocht. We willen met nadruk vragen hiernaar gedegen en onafhankelijk onderzoek te doen.

Zwaarder belang dichtbevolkt gebied wordt niet onderkend

Er wordt in uw notitie geen enkel onderscheid gemaakt tussen de plaatsingszones in dichtbevolkt gebied (Almere Hout en Oosterwold e.o.) en de andere zones in veel minder dichtbevolkt gebied. Hiertegen maken wij bezwaar omdat het voor een goede beoordeling van de invloed op de LEEF omgeving relevant is hoeveel mensen in een gebied LEVEN. Hinder voor enkele tienduizenden inwoners dient in uw MER zwaarder te worden gewogen dan de hinder voor enkele honderden. Er dient in de MER daarom onderscheid te worden gemaakt tussen het gebied Oosterwold e.o. en de andere plaatsingszones.

Leefomgeving hoort het zwaarst te worden gewogen

In uw notitie benoemt u een aantal aspecten waarop de twee genoemde varianten onderling worden vergeleken. Er wordt echter geen onderscheid aangegeven in het gewicht dat deze aspecten hebben. Hiertegen maken wij bezwaar omdat de LEEFomgeving, lees de leefbaarheid, het zwaarste gewicht behoort te hebben.

Obstakelverlichting dient als volwaardig aspect onder leefomgeving te worden beoordeeld.

In uw notitie wordt de obstakel verlichting als een sub-aspect onder het criterium landschap beoordeeld. Hiertegen maken wij bezwaar omdat in de praktijk blijkt dat obstakelverlichting leidt tot ernstige hinder voor omwonenden. Het Alexiapark heeft geleerd dat obstakelverlichting als zeer irritant wordt ervaren. Juist bij extreem hoge molens heeft obstakelverlichting een impact op een veel groter gebied. Het is daar noodzakelijk dat het effect van obstakelverlichting als volwaardig aspect onder het hoofdstuk leefomgeving dient te worden beoordeeld, en niet als sub aspect van het criterium landschap.

De geplande opschaling naar 100 grote tot extreem grote windturbines in het plangebied Zeewolde is van een unieke schaal en omvang in Nederland. Het feit dat dit wordt gepland in een dichtbevolkt gebied waar vele tienduizenden mensen wonen en gaan wonen vraagt een zeer grote zorgvuldigheid van de overheid, waarbij de leefbaarheid voor de inwoners van de directe omgeving van het plangebied zwaar dient mee te wegen. Graag verzoeken wij u om gelet op bovenstaande argumenten, de juiste afwegingen te maken en in een herziende notitie Reikwijdte en detailniveau Windmolen Park Zeewolde het belang van de inwoners van Almere, Huizen en Blaricum (Blaricummermeent) zwaarder mee te wegen.

Graag willen wij u danken voor de gelegenheid onze zienswijzen te kunnen geven en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Bijlage ingediende zienswijze Ontwerp regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland en bijhorende Plan MER.

Van de Belangenvereniging Almere Hout (B.A.H.)
Almere Hout

Aan Provincie Flevoland
Postbus 55
8200 AB Lelystad

Almere Hout, 2 december 2015

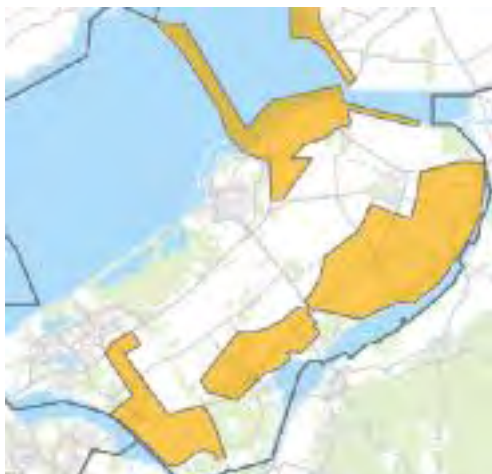
Onderwerp: Zienswijze ontwerp 'Regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland' en 'plan MER voor het Regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland'

Geacht provinciaal bestuur,

Als Belangenvereniging Almere Hout en inwoners van Almere Hout zijn wij direct belanghebbende bij uw ontwerp 'Regioplan windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland', deelgebied Zuid. Middels dit schrijven geven wij u onze zienswijzen op het plan voor deelgebied Zuid en de bijbehorende Milieueffect Rapportage (MER) d.d. 8 september 2015. Voor de goede orde willen wij hierbij vermelden dat wij voorstander zijn van windenergie, mits op zorgvuldige wijze ingepast in onze leefomgeving en rekening houdend met de leefbaarheid.

1. Relatie tussen nationale structuurvisie windenergie op land (2014) en het regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland (2015)

In uw ontwerpplan schrijft u op pagina 10: ' Het Regioplan is te beschouwen als een gebiedsgerichte uitwerking van de nationale structuurvisie Windenergie op Land (2014), maar niet beperkt tot de doelstelling voor 2020'. Op pagina 10 van uw plan staat een kaartje afgebeeld uit de nationale structuurvisie windenergie op land. Op pagina 16 is het voorkeursalternatief en de plaatsingszones weergegeven uit uw plan.

Nationale structuurvisie

Ontwerp regioplan windenergie Flevoland

Uw regioplan plan wijkt voor het gebied in Zuid Oost Flevoland af van de nationale structuurvisie. In de nationale structuurvisie wind op land is het zuidelijk deel van Flevoland: Almere ten zuiden van de A27, en het gebied direct gelegen aan het Gooimeer (Industrieterrein Stichtse Kant) en het Eemmeer (het gebied begrensd door de N704 (Eemmeerdijk), N301 en N305) aangewezen als potentieel gebied voor windenergie op land. In uw ontwerpplan is nu niet voorzien in saneren en opschalen van windmolens in bovengenoemd gebied in Flevoland Zuid. In uw ontwerpplan wordt echter ook niet duidelijk of er in dit gebied toch nog sprake kan zijn van een mogelijkheid tot uitbreiding van het aantal windmolens (zonder sanering van bestaande molens), of dat er in dit gebied sprake is van een stand still beginsel gedurende de planperiode. Naar onze mening is uw ontwerp plan niet volledig zonder een duidelijke uitspraak over de status van dit gebied met betrekking tot de capaciteit voor wind op land. Indien voor dit gebied binnen de planperiode wel uitbreiding van de capaciteit aan windmolens mogelijk is dient u dit in uw ontwerp regioplan (en de MER) op te nemen, omdat er anders geen sprake is van sluitend regioplan voor Zuidelijk Flevoland. Indien er voorzien is in een 'stand still' in bovengenoemd gebied (dus geen uitbreiding van het aantal molens) ondersteunen we dat van harte.

2. Uitgangspunten regioplan en MER

In het ontwerpplan staat op pagina 5: De drie nieuwe parken Prinses Alexia, Sternweg en Noordoostpolder zijn goed voor 637 MW, de kleinere molens van de oude generatie samen voor 629 MW. In 2020 moet daar ten minste 124,5 MW netto aan toegevoegd zijn, plus de capaciteit van de dan gesaneerde oudere windmolens. (pg 10): Het (regioplan) beperkt zich echter niet tot 1390,5 MW of het jaar 2020: de aanpak van 'opschalen en saneren' gaat daarna verder.

In de MER staat op pagina 23: *'De opgave voor vervanging en nieuwbouw komt hiermee op netto afgerond tenminste 750 MW voor 2020'* 'Tenminste' biedt ruimte voor nieuwbouw windmolens tot een totaal van meer dan 750 MW.

Op pagina 31 van de MER staat: *'Inmiddels is gebleken dat het voor de financiële haalbaarheid van de gehele herstructurering wenselijk kan zijn dat meer dan 750 MW wordt gerealiseerd. Hoeveel MW meer nodig is om te komen tot financiële haalbaarheid is echter niet eenduidig vast te stellen.'*

Concreet wordt hiermee in zowel het regioplan als de MER aangegeven dat er geen bovengrens wordt gesteld aan opgesteld vermogen aan windenergie in het ontwerp regioplan Zuidelijk en Oostelijk Flevoland en de MER. Doordat de windmolens in enkele lijnopstellingen worden geplaatst en doordat de totale lengte van deze lijnopstellingen 144 kilometer bedraagt in de voorkeursvariant is de enige mogelijkheid om meer vermogen te realiseren het plaatsen van hogere windmolens met het grootste vermogen (type M en L in de MER). Er wordt nu een maximale ruimte geboden aan de projectontwikkelaars van een plaatsingsgebied, wat zal resulteren in het optimaliseren van het economische rendement, te weten het plaatsen van de grootst mogelijke molens (195 m / 220 tip). In de MER is dit niet als scenario doorgerekend op de milieueffecten in de voorkeursvariant van de plaatsingsgebieden. Hiermee is uw MER feitelijk onvolledig.

3. Geen gedifferentieerde uitgangspunten per plaatsingszone

In uw regioplan worden alle plaatsingszones gelijkgeschakeld op het punt van de uitgangspunten. In alle plaatsing zones (m.u.v. zones rond vliegveld Lelystad) is een maximalisering van het opgesteld vermogen (lees plaatsen van de grootste molens) toegestaan. De milieueffecten in de MER zijn voor het totale plan beoordeeld en niet per plaatsingsgebied. De plaatsingszones zijn echter uniek en verschillen onderling sterk qua invloed op de omgeving en omwonenden. Naar onze mening is het daarom niet correct dat er niet per plaatsingszone een beoordeling van de effecten is gemaakt, waarop dan gebied specifieke uitgangspunten worden vastgesteld op het gebied van maximale hoogtes en minimaal op te stellen totaal vermogen wordt vastgesteld. Dit zou voor alle betrokkenen ook in een vroeg stadium duidelijkheid en houvast bieden. Voor specifieke zones bij het vliegveld is er wel concrete hoogtebeperking. Daarmee is duidelijk dat hoogtebeperkingen in dit stadium van de planvorming wel gesteld kunnen worden. Dat zou in dit stadium dus ook voor plaatsingszones in en nabij woongebieden (o.a. Oosterwold) ook kunnen, zodat de leefbaarheid in deze gebieden op voorhand beter gewaarborgd wordt. Om deze redenen maken wij bezwaar tegen het feit dat uw regioplan geen aanvullend onderscheid in de plaatsingszones maakt, o.a in of nabij woongebieden, in de vorm van hoogtebeperking en maximaal op te stellen vermogen in een zone.

Voor de drie plaatsingszones ten noord-oosten van de A27, die in de directe nabijheid van (toekomstige) woongebieden (< 1,5 km) liggen is een maximale tip hoogte van minder dan 150 meter noodzakelijk om een leefbare situatie te behouden. Zo wordt ook voorkomen dat de woonwijken Hout, Buiten en Oosterwold in Almere omgeven worden door obstakelverlichting in de nacht.

4. Plaatsingszones ten noord-oosten van de A27

In uw ontwerp regioplan zijn drie plaatsingszones voorzien nabij Almere.

Voor de inwoners van Almere Hout, -Buiten en Oosterwold (woonwijk met 15.000 woningen in ontwikkeling), Huizen en Blaricum (woonwijk Blaricummeermeent in aanbouw) zijn de 3 plaatsingszones ten noordoosten van de A27 relevant. Voor deze plaatsingszones geldt een ashoogte van minimaal 90 meter, maar er wordt geen hoogte beperking gesteld. Concreet betekent dit dat in deze zones een groot aantal windmolens met een tiphoogte tot 195-220 meter mogelijk wordt gemaakt. Hiertegen maken wij bezwaar.

Voor de inwoners van Almere Hout, -Buiten en Oosterwold (woonwijk met 15.000 woningen in ontwikkeling), Huizen en Blaricum (woonwijk Blaricummeer-meent in aanbouw) heeft dit een in Nederland ongeëvenaarde impact op de directe leefomgeving en leefbaarheid van vele duizenden inwoners die in de MER niet specifiek is beoordeeld voor deze gebieden. Ter overweging en vergelijk, in Medemblik staat slechts 1 windmolens van 195 meter, waarvan de wethouder publiekelijk heeft getuigd dat hij spijt heeft van deze beslissing.

5. De visualisaties in de MER zijn volledig ontoereikend om de impact op het landschap te beoordelen.

Een belangrijke doelstelling voor de provincie luidt: ' *Het uiteindelijke resultaat is een mooier landschap*' (pag. 6 regioplan).

De gemeenten Huizen, Eemnes, Blaricum en Naarden hebben in 2013 hun zorgen geuit over de impact van de geplande opschaling van windmolens op het landschap. In de ' *Antwoordnota Notitie Reikwijdte en Detailniveau ten behoeve van het planMER Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland*' verwijst de Provincie deze bewaarschrijvers naar een 3D-model waarin de effecten van windparken op het landschap gemodelleerd zullen worden. Aan dit 3D model mogen dus hoge eisen worden gesteld omdat zowel de Provincie als de gemeenten een mooier landschap tot doel hebben.

In de MER zijn de resultaten van deze visualisaties als volgt en op onderstaande schaal weergegeven voor een gezichtspunt langs de A27.

Figuur 6.4b: grote turbinetype (standpunt 6)

Figuur 6.4c: kleine turbinetype (standpunt 6)

In de MER wordt niet gedefinieerd wat het grote en het kleine turbinetype is.

Figuur 5.7: Zicht vanaf de A27 op het open middengebied (turbines met ashoogte 67 m, rotordiameter 8

Bovenstaande foto uit de MER van de huidige situatie met “kleine” molens (107 meter tiphoogte) langs de A27 laat echter duidelijk zien dat het 3D visualisatie model tekort schiet om de werkelijkheid te verbeelden. De grootste molen in de visualisatie lijkt nu gelijk aan de kleine molen in de werkelijkheid. Dit is een gevolg van de wijze waarop de uitgangspunten in de visualisatie zijn gekozen. In de werkelijkheid zal de beleving van het windmolen park ten Noord Oosten van de A27 minder gunstig zijn dan nu in de visualisaties wordt gesuggereerd.

Onze bezwaren tegen de gebruikte 3D visualisaties zijn:

- Afbeeldingen van 13 x 8 cm geven geen representatief beeld van de landschapsbeleving in werkelijkheid.
- De gekozen standpunten en beeldhoek zijn van grote invloed op de perceptie van de visualisatie. Met andere woorden als er bewust afstand wordt gehouden en een groothoek wordt gebruikt lijkt alles kleiner.
- In de visualisaties worden geen herkenbare referenties voor de schaal gehanteerd zoals een mens en een auto. Hierdoor lijkt alles in een open landschap van gelijke grootte en is de impact van schaalvergroting moeilijk in te schatten. In de werkelijkheid zijn onze hersenen heel goed in staat de schaal te beoordelen in relatie tot de omgeving, op deze visualisaties echter niet.
- Vanaf de zuidkant van de Flevopolder wordt volstaan met 1 visualisatie vanaf de kust van Huizen. Hierbij is gekozen voor een positie vanaf de Zomerkade, welke het verst weg is gelegen van het gebied langs de A27. Huizen (Harderwijkerzand) en de Blaricummermeent nabij de Stichtse Brug zouden voor een eerlijke beoordeling van de visuele impact van de windmolens ten noord oosten van de A27 de enige juiste locaties zijn. Deze locaties liggen bijna 2 kilometer dichter bij de geplande plaatsingszones langs de A27. Het is voor een goede beoordeling op de omgeving ook wenselijk visualisaties toe te voegen vanaf Spakenburg en de Eempolder, deze ontbreken. Verder zijn er in de MER geen visualisaties vanuit de bebouwde kom in Almere (Hout en Buiten) uitgevoerd. Al deze ontbrekende visualisaties tezamen maken dat de in de MER gepresenteerde beoordeling van beleving vanuit de polder en de omgeving ontoereikend en ongefundeerd is.
- Er wordt gebruik gemaakt van een statische presentatie in plaats van een bewegende 3D presentatie (draaiende molen en een bewegend standpunt). In deze tijd van bijna onbegrensde digitale technieken is het 3D model van een welhaast simplistisch niveau. Een virtuele 3D animatie waar de toeschouwer zelf een virtuele reis maakt door het gebied zou een aanzienlijk betrouwbaarder beeld geven van de impact op het landschap.

6. De doelstelling van een mooier landschap wordt niet behaald en de beoordeling van de landschappelijke impact in de MER is niet transparant

(Nogmaals) Een belangrijke doelstelling voor de provincie luidt: ‘ *Het uiteindelijke resultaat is een mooier landschap*’ (pag. 6 regioplan). De provincie gaat er hierbij vanuit dat grote molens nu eenmaal de toekomst zijn en dat deze beter in lijnopstellingen kunnen worden geplaatst, ook in meerdere rijen achter elkaar. Losse molens zouden het beeld te zeer verstoren. Nergens wordt echter getoetst of deze aanname ook wordt bereikt en er dus inderdaad sprake is van een ‘mooier landschap’.

Bij de afweging van de opstellingsvarianten (natuur, landschap, opbrengst en polder variant) is wel onderling een vergelijk gemaakt op de invloed op het landschap, maar de wijze waarop de beoordeling tot stand is gekomen wordt niet gepresenteerd en is dus niet transparant. Juist hier zou verwacht mogen worden dat er op basis van een groot aantal visualisaties per variant een onderlinge vergelijking wordt gepresenteerd.

Tegen de beoordeling van de impact op het landschap in de MER maken wij bezwaar omdat deze niet navolgbaar en transparant is. Ook is niet aangetoond dat de gekozen opstelling (polder variant) leidt tot een mooier landschap.

7. De visuele impact van nachtelijke obstakelverlichting is onvoldoende onderzocht

Windmolens met een tiphoogte boven de 150 meter moeten worden voorzien van obstakelverlichting. De opschaling naar molens van 157 en 195 meter maakt het mogelijk dat er in totaal in de polder tussen 220 en 280 molens obstakelverlichting krijgen. In het windpark Zuidlob bij Zeewolde staan op dit moment 36 windmolens met obstakelverlichting. Deze hebben reeds een grote impact op de omgeving. Sinds enige tijd brandt de verlichting in de Zuidlob permanent (overdag wit, s' nachts rood), wat een aanzienlijke verbetering is ten opzichte van de situatie waarin de verlichting a-synchroon knipperde. Deze verlichting in Zeewolde is tot in Amsterdam (30 kilometer) zichtbaar. De geplande opschaling in het regioplan betekent dat op termijn in Flevoland 250 tot 300 windmolens s' nachts een rood licht voeren, waardoor feitelijk de hele horizon van de polder gevuld is met rode lichten. Deze impact is uniek in Nederland en heeft een enorme visuele uitstraling in (de ruime omtrek van) de polder. Dit is feitelijk onacceptabel en wordt in de MER zwaar onderschat en onvoldoende als ernstig probleem onderkent. In de MER wordt de visuele beleving in de nachtperiode slechts op 1 plaatje weergegeven, voor 1 variant, vanuit 1 gezichtspunt (Harderwijk, richting de A27). Harderwijk ligt op ca 15 km van de plaatsingszone omgeving A27. Het is overigens evident dat de werkelijke waarneembaarheid van de obstakelverlichting op grote afstand vele malen hoger is dan uit onderstaande visualisatie blijkt. De visuele impact op kortere afstanden is in de MER geheel niet beoordeeld door middel van een visualisatie.

Figuur 6.6c: Alternatief O 150, nachtperiode (standpunt 9)

De beoordeling in de MER van de invloed van de obstakelverlichting op de beleving in de nachtperiode gezien vanuit de polder en de omgeving van de polder is totaal ontoereikend.

8. Er worden in de ruimtelijke uitgangspunten voor de plaatsingszones geen eisen gesteld aan de uitvoering van de obstakelverlichting.

De visuele impact van honderden continue brandende obstakelverlichtingen in de polder is zeer groot. De impact van honderden a-synchroon knipperende lichten is echter nog vele malen erger en desastreus te noemen. Desondanks wordt in de MER geheel niet ingegaan op het verschil in beleving van de verschillende uitvoeringsvarianten van nachtelijke obstakelverlichting. Het doel van de ruimtelijke uitgangspunten voor de plaatsingsgebieden in het regioplan is om voor heel Flevoland een uniforme omgevingskwaliteit te bereiken. In het regioplan worden echter geen uitvoeringseisen aan obstakel verlichting gesteld. Dat is een ernstige omissie omdat hierdoor de mogelijkheid wordt geboden voor verschillende uitvoeringen in de verschillende plaatsingszones waardoor het totaal beeld in Flevoland in de nacht nog dramatischer wordt.

Aanvullende vragen en opmerkingen:

1. Wat is de reden dat Flevoland onevenredig veel belast wordt met windturbines vergeleken met de rest van Nederland en waarom wil de politiek in Flevoland zo graag dat dit een echte “ windprovincie” is?
2. Waarom onderzoekt men geen mix met andere duurzame energie bronnen zoals bijvoorbeeld zonnenergie etc. op dezelfde wijze als Almere met het plan ‘Energie Werkt’?
3. Waarom is precies op de grens Almere-Zeewolde een plaatsingsgebied gekozen, dit werkt in de hand dat de gemeente Zeewolde hun windmolens zover mogelijk bij hun eigen woonkernen vandaan kan plaatsen ten koste van de bewoners van Almere?
4. Wat is de reden geweest om het zogenaamde voorkeurs alternatief (het poldermodel) naar voren te schuiven , terwijl het Regioplan juist aangeeft dat het alternatief landschap en ook het alternatief natuur op veel punten veel gunstiger zijn.
5. Waarom is de plaatsing van windmolens ten noorden van de A27 praktisch in de gepande woonwijk Oosterwold ?

Graag verzoeken wij u om gelet op bovenstaande argumenten, de juiste afwegingen te maken in het belang van de inwoners van Flevoland én de haar omliggende gemeenten. Daarom verzoeken wij u de Milieu Effect Rapportage opnieuw uit te laten voeren en aansluitend uw regioplan te herzien rekening houdend met de in onze zienswijzen aangedragen argumenten.

Tot slot wil ik u erop wijzen dat u in uw regioplan schrijft dat u diverse belangenbehartigers en windverenigingen actief heeft betrokken in het totstandkomingsproces. Helaas heeft u verzuimd om ook bewonersgroepen uit Almere en omliggende gemeenten (o.a. Huizen) te benaderen, noch uit te nodigen voor de door u georganiseerde bewonersavonden. Dit is mijns inziens vreemd als u tegelijkertijd in uw regioplan schrijft dat u streeft naar maatschappelijk draagvlak. Om deze reden verzoeken wij u met klem om onze Belangenvereniging Almere Hout en Stop Windmolens Gooimeer in de vervolgfase nadrukkelijk uit te nodigen.

Wij zullen een weliswaar kritische maar ook constructieve inbreng leveren en zijn zoals eerder gezegd geen tegenstanders van windmolens, mits op zorgvuldige wijze ingepast in onze leefomgeving en rekening houdend met de leefbaarheid van alle inwoners in de hele regio. Graag willen wij u danken voor de gelegenheid onze zienswijzen te kunnen geven en zie uw reactie met belangstelling tegemoet.

Namens het bestuur van de **Belangenvereniging Almere Hout**
Met vriendelijke groet,

Verzonden: Woensdag 23 december 2015 21:59
Onderwerp: Zienswijzeformulier
Windpark Zeewolde: voornemen milieueffectrapport

Aanspreekvorm:
Aanspreektitel:
Achternaam:
Voorvoegsel(s):
Voorletters:
Straat:
Huisnummer:
Postcode:
Woonplaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Organisatie
Organisatie:

Reactie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt windpark Zeewolde
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Zeewolde 22 december 2015

Geachte heer/mevrouw,

Bij deze onze zienswijze op ter visie liggende concept notitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde.

Ons inziens moet in de beoordeling plan MER een gedegen berekening worden gemaakt van de CO2-footprint, waarin de sanering van de 220 huidige goed functionerende windturbines met daarbij het verlies aan bestaande CO2-reductie, het ter visie liggende plan met 100 nieuwe turbines, volledig nieuw onderstation met bijbehorend midden- en hoogspanningsnetwerk en een evt. vervolgproject met 10 á 15 jaar. Voor het kunnen dubbeldraaien zal er ook een dubbele infrastructuur moeten komen welke na een paar jaar weer overbodig is. Het voorgestelde plan biedt te kort milieuwinst.

Daarbij mag niet voorbij gegaan worden aan een "Passende Beoordeling" in verband met de effecten op Natura 2000 gebieden, mede omdat van een betere landschappelijke inpassing geen sprake is: wat nog open is aan middengebied wordt vooral bij een 3D en 4D opstelling vol geprojecteerd. Het voornemen om eventueel af te wijken van het Regioplan Flevoland om meer met opstellingsvarianten te kunnen schuiven schept ook geen duidelijkheid aangaande de landschappelijke inpassing mede in het kader van de voorgenomen mast/rotordiameter verhouding.

Betreffende de sociaal/economische aspecten, die meegewogen moeten worden begrippen als draagvlak en medeparticipatie uit hun verband gerukt. De windvereniging Zeewolde stelt een draagvlak te hebben van 90%. Dit is niet onderbouwt. Als lid van de windvereniging hoef je het niet eens te zijn met de vereniging. Ook niet alle leden van de windvereniging worden lid van de ontwikkel-vereniging en kunnen daardoor niet mee participeren. Vooral agrarische grondeigenaren lenen zich er niet voor om voor een geringe paalvergoeding of door andere claims op gebied van ruimtelijke ordening hun bedrijfsvoering te laten beïnvloeden.

Als bewoners nabij opstellingslijnen zullen we gedurende het hele jaar te maken krijgen met slagschaduw van één of meerdere windturbines. Wettelijke normen als 320 minuten/jaar, 20 minuten/dag zullen in acht moeten worden genomen, net als de masthoogte in relatie tot de dichtstbijzijnde woning, daar één en ander afbreuk doet aan de woon- werkomgeving.

In het regioplan staat dat de initiatiefnemer de windvereniging kan zijn, maar dat het ook een combinatie van meerdere partijen kan zijn. Dat is in deze notitie niet te vinden.

Met vriendelijke groeten,

Aan: Bureau Energieprojecten
 Inspraakpunt windpark Zeewolde
 Postbus 248
 2250 AE Voorschoten

Van:

ONTWERP
 24 DEC 2015

Zienswijze ' Conceptnotitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde'

Huizen, 22 december 2015

Geachte heer, mevrouw,

Als eigenaar/ bewoner van _____, ben ik direct belanghebbende bij uw 'Conceptnotitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde'. Middels dit schrijven geef ik u mijn zienswijzen op uw notitie.

De gemeente Almere onderschrijft het Regioplan (nog) niet

In uw notitie schrijft u op bladzijde 14: De gemeente Almere kan zich vinden in het Ontwerp-Regioplan voor wat betreft het windpark Zeewolde. Dit standpunt zal nog bestuurlijk worden bekrachtigd. Tegen deze bewering maak ik bezwaar omdat wij op 16 december j.l. van de gemeente Almere hebben begrepen dat zij een zienswijze hebben ingediend op het Ontwerp regioplan.

Regioplan is nog niet vastgesteld en kan dus nog geen kader voor uw notitie zijn

In uw notitie schrijft u op bladzijde 13: *'Het Rijk neemt het provinciaal beleid als uitgangspunt bij de projecten voor windenergie waarvoor hij het bevoegd gezag is. Dat geldt ook voor het onderhavige project Windpark Zeewolde.'* In uw notitie schrijft u op bladzijde 14: *'Windpark Zeewolde is het project voor deelgebied Zuid. Het Regioplan vormt het kader voor de ontwikkeling van windpark Zeewolde.'* Het regioplan was dd 21 september 2015, de datum van uw notitie, nog niet vastgesteld. In oktober 2015 is het ONTWERP regioplan gepubliceerd en ter inzage gelegd tot 4 december 2015. Ik maak bezwaar tegen de uitgangspunten en de plaatsingszones zoals genoemd in uw notitie omdat het Regioplan nog niet definitief is vastgesteld en dus de kaders voor uw notitie nog niet zijn vastgesteld.

Indien u van mening bent dat het juridisch wel mogelijk is uw notitie reeds te publiceren, voordat het regioplan definitief is vastgesteld, dan verklaar ik hierbij al mijn bezwaren tegen het regioplan ook van toepassing op uw notitie Reikwijdte en detailniveau. In de bijlage treft u mijn zienswijze op het Ontwerp Regioplan Windenergie Zuidelijke en Oostelijk Flevoland.

Indien hoge molens dan minder molens maar met een groter vermogen (7,5 MW)

Op blz 19 van uw notitie wordt de voorgenomen activiteit van de Ontwikkelvereniging Zeewolde beschreven. *" De doelstelling van het windpark is: De realisatie van een nieuw windpark van circa 100 moderne turbines (met vermogens tussen circa 2 MW en 4 MW); "*

Op blz 22 van uw notitie benoemt u Alternatief 1: Maximaal grootte turbines, waarbij molens tot 220 meter tiphoogte in de plaatsingszones worden voorzien.

Ik maak bezwaar tegen het maximaliseren van de hoogtes, zonder het maximaliseren van het vermogen en het verminderen van het totaal aantal molens. Vanuit het oogpunt van opschalen en saneren is het wenselijk deze variant te onderzoeken op effecten en opbrengsten. Er zijn bestaande turbines tot 195 meter tiphoogte op de markt met een vermogen van 7,5 MW. Een alternatieve variant van minder windmolens maar met een hoger vermogen (7,5 MW) ontbreekt nu in uw notitie. Deze optie geeft de mogelijkheid om binnen

het plangebied Zeewolde in totaal met minder molens toe te kunnen en mogelijk daardoor ook met minder plaatsingszones toe te kunnen. Vanuit het perspectief van de inwoners van Almere, Huizen, Blaricum en de toekomstige inwoners van de Oosterwold is het wenselijk een variant op te nemen en te onderzoeken waarin de plaatsingszone langs de A27 vervalt en bijvoorbeeld de derde plaatsingszone parallel aan de A27 wordt voorzien van 7,5 MW turbines. Hiermee wordt een zelfde opgesteld vermogen behaald en wordt een veel grote afstand tot dicht bewoond gebied bereikt. Hiermee wordt voorkomen dat tienduizenden inwoners in de directe omgeving (< 1,5 km) hinder ondervinden (geluid, slagschaduw en omgeven door (knipperende) obstakelverlichting). Ook als deze hinder binnen de wettelijke kaders blijft is er nog steeds sprake van hinder. Het doel moet zijn nu de meest optimale situatie te onderzoeken, waarin sprake is van zo min mogelijk hinder als mogelijk.

Alternatief 1 omvat hogere molens (220 m) dan volgens het regioplan als maximum wordt gehanteerd.

In de plan MER van, en het Ontwerp Regioplan Windenergie Flevoland worden uitsluitend molens tot een hoogte van 195 meter (tiphoogte) genoemd en onderzocht. In uw notitie reikwijdte en detailniveau windpark Zeewolde wordt een alternatief Variant 1 genoemd met windmolens tot een tiphoogte van 220 meter. Ik maak bezwaar tegen de hoogte van 220 meter in alternatief 1 omdat deze niet aansluiten op de uitgangspunten van het Regioplan en de bijbehorende plan MER.

Doorberekenen van het effect op de electriciteitsopbrengst van mitigerende maatregelen tegen slagschaduw

Een belangrijk bijkomend voordeel van bovengenoemde plaatsingsvariant (hoge molens met groot vermogen ten noorden van Oosterwold en geen plaatsingszone langs de A27) is dat de windmolens minder slagschaduw hinder veroorzaken, waardoor een maximalere opbrengst wordt bereikt. Windmolens in de zone langs de A27 zullen in de praktijk vanwege de slagschaduw in dichtbevolkt gebied (Oosterwold en Almere Buiten) op jaarbasis aanzienlijk minder uren kunnen draaien. Dit effect moet verdisconteerd worden in de berekeningen van de electriciteitsopbrengst van de varianten in uw MER.

Zwaarder belang dichtbevolkt gebied wordt niet onderkent

Er wordt in uw notitie geen enkel onderscheid gemaakt tussen de plaatsingszones in dichtbevolkt gebied (Oosterwold e.o.) en de andere zones in veel minder dichtbevolkt gebied. Hiertegen maak ik bezwaar omdat het voor een goede beoordeling van de invloed om de LEEFomgeving relevant is hoeveel mensen in een gebied LEVEN. Hinder voor enkele tienduizenden inwoners dient in uw MER zwaarder te worden gewogen dan de hinder voor enkele honderden. Er dient in de MER daarom onderscheid te worden gemaakt tussen het gebied Oosterwold e.o. en de andere plaatsingszones.

Leefomgeving hoort het zwaarst te worden gewogen

In uw notitie benoemt u een aantal aspecten waarop de twee genoemde varianten onderling worden vergeleken. Er wordt echter geen onderscheid aangegeven in het gewicht dat deze aspecten hebben. Hiertegen maak ik bezwaar omdat de LEEFomgeving, lees de leefbaarheid, het zwaarste gewicht behoort te hebben.

Obstakelverlichting dient als volwaardig aspect onder leefomgeving te worden beoordeeld.

In uw notitie wordt de obstakel verlichting als een sub-aspect onder het criterium landschap beoordeeld. Hiertegen maak ik bezwaar omdat in de praktijk blijkt dat obstakelverlichting leidt tot ernstige hinder voor omwonenden. Het Alexiapark heeft geleerd dat obstakelverlichting als zeer irritant wordt ervaren. Juist bij extreem hoge molens heeft obstakelverlichting een impact op een veel groter gebied. Het is daar noodzakelijk dat het effect van obstakelverlichting als volwaardig aspect onder het hoofdstuk leefomgeving dient te worden beoordeeld, en niet als sub aspect van het criterium landschap.

De geplande opschaling naar 100 grote tot extreem grote windturbines in het plangebied Zeewolde is van een unieke schaal en omvang in Nederland. Het feit dat dit wordt gepland in een dichtbevolkt gebied waar vele tienduizenden mensen wonen en gaan wonen vraagt een zeer grote zorgvuldigheid van de overheid, waarbij de leefbaarheid voor de inwoners van de directe omgeving van het plangebied zwaar dient mee te wegen.

Een variant waarin de windmolens (van hetzelfde formaat) die nu al langs de A27 staan worden doorgetrokken langs de gehele A27 zou een alternatief kunnen zijn. Deze windturbines blijven onder de 150 meter tiphoogte waardoor er geen obstakelverlichting nodig is en de impact op het landschap zowel overdag als 's nachts als minder storend ervaren zal zijn.

Graag verzoek ik u om gelet op bovenstaande argumenten, de juiste afwegingen te maken en in een herzien notitie Reikwijdte en detailniveau Windmolen Park Zeewolde het belang van de inwoners van Almere, Huizen en Blaricum (Blaricummermeent) zwaarder mee te wegen.

Graag wil ik u danken voor de gelegenheid mijn zienswijzen te kunnen geven en zie uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,